2020–2021 TÉL — PRESZTÍZS — ÁR: 495 FT

AGRO

A **K2** a huminsavas növénykondicionálás terén piacvezető **HUMINISZ KFT.** új fejlesztésű, magas humin-, fulvo- és aminosav-tartalmú növénykondicionálója!

Az eredmények önmagukért beszélnek, próbálja ki Ön is!

HUMINISZ

www.huminisz.hu

9 772498 871004 21001

STEFANI
GÉPGYÁRTÓ

Egyedi gépek fejlesztése, tervezése, gyártása, kivitelezése, értékesítése, üzembe helyezése, karbantartása.

Célszerszámok, termelési segédeszközök, idomszerek és magas pontosságú darabok gyártása.

Stefani Hungária Gépgyártó Kft.
H-9027 Győr, Tó u. 2.
Tel.: +36 96 510 160
Fax: +36 96 510 161
E-mail: info@stefanihungaria.hu
www.stefanihungaria.hu

DYNTELLBI

Üzleti Intelligencia Rendszer

Megoldás a vezetői döntések támogatására.

- A legtöbb vezetőt nem érdekli az integrált rendszer.
- A legtöbb vezetőnek nem adatokra van szüksége, hanem információkra.
- A legtöbb vezetőnek nincs ideje és türelme egy rendszer előtt a különböző kimutatásokból kiszedni az információt ... látni akarják a LÉNYEGET, AZONNAL!
- A vezetőknek gyors döntésekből áll az életük, és felelőséggel, helyesen csak információk alapján lehet dönteni.

PRÓBÁLJA KI 2 HÓNAPIG INGYEN!

(a jelentések száma az adatbázis számától és típusától függ)

BI

További információk:

www.dyntellbi.hu | info@dyntellbi.hu

+36 (70) 635-8765

Dyntell

PTFK KFT.

7812 Garé, Rákóczi u. 33. Postacím: 7607 Pécs, Pf. 18.
Tel.: 30/226-8690 E-mail: pecstfk@gmail.com

A PTFK Kft. 2012.-ben alakult, garéi székhelyű vállalkozás. Profilunk távközlési hálózatok építése és szerelése, valamint az ehhez kapcsolódó tevékenységek, mint mélyépítési, tervezési és geodéziai munkák kivitelezése.

Fennállásunk óta eltelt rövid idő alatt sikerült egy stabil hátterű vállalkozássá fejlődnünk. Megrendelőink között megtalálható a lakosság és a nagyobb vállalkozások is, de folyamatosan keressük a lehetőséget új üzleti kapcsolatok kialakítására.

A PTFK Kft. megalakulása óta elsősorban távközlési hálózatokkal kapcsolatos előfizetői bekapcsolásokat, kulcsrakész nagyberuházási kivitelezést, hálózat fenntartási, és hibaelhárítási feladatokat végez. A hibaelhárítás során műszeres hibahely behatárolást, kapcsolódó földmunkákat, a hálózat javítását, és helyreállítását; továbbá tervezett karbantartásokat is végez.

A hagyományos rézhálózati tevékenységen túl, az egyre inkább előtérbe kerülő optikai hálózatok kivitelezésében és tervezésében nagy gyakorlattal rendelkezik a kivitelezői, építésvezetői és tervező csapatunk. A tervezői ágazat élen jár az új technológiák, különböző gyártói megoldások (Prysmian, Tyco, 3M, Corning, Ericsson Micronet és Ribbonet, Fujikura, R&M és egyéb FTTx) elsajátításában, bevezetésében, hálózatok tervezésében. Cégünk részt vett a vasúti környezetben történő GSMR optikai hálózatépítésben, szerelésben. Az elmúlt években cégünk FTTH és egyéb optikai projektekben száz kilométer optikai hálózatot épített és kb 30.000 optikai kötést készített.

A vállalat rendelkezik mindennemű, a munkaműveletekhez szükséges eszköz- és gépparkkal (árokásó és földmunkagépek, útátfúró berendezések, építőipari kisgépek, távközlési hálózatépítő és –hálózatszerelő általános és speciális szerszámok, munkavédelmi és biztonságtechnikai eszközök, forgalomterelő és irányító felszerelések).

A megnövekedett gépi földmunkavégző képességünknek köszönhetően részt vettünk környezetbarát lakossági egyedi szennyvízkezelő és tisztító berendezések helyszíni telepítésében is több településen. A PTFK Kft tovább bővíti meglévő árokásó gépparkját GINOP pályázat segítségével. Beszerzésre kerül 1db Kubota KX-018, 1db Kubota KX-030, és 1db Caterpillar 432 árokásó gép a szükséges tartozékokkal együtt.

Legnagyobb tőkénknek a magasan képzett szakembergárdánkat tartjuk, mely alapja a folyamatos fejlődésünknek. Szakembereink sokéves gyakorlattal rendelkeznek hagyományos réz-, fényvezető- kábeltelevíziós-, strukturált hálózatok tervezésében, kivitelezésében. Jelenleg 34 főállású munkavállalónk végzi megrendelőink magas színvonalú ellátását.

Az elmúlt időszakban cégünk jó kapcsolatot alakított ki megrendelőivel, munkájában érintett hatóságokkal, közműszolgáltatókkal. Mindezek biztosítják számunkra a gördülékeny, rövid határidőre történő teljesítést megrendelőink megelégedésére.

VÁLTOZÁSOK FORGATAGÁBAN

Kezdjük a legidőszerűbb problémával, mely mindannyiunkat, nem csupán a mezőgazdaságban dolgozókat érinti – mi lehetne más ez, mint a világjárvány? Lassan nincs család, melynek egyik-másik tagja ne szenvedett volna, vagy ne szenvedne a koronavírus olykor döbbenetes hatásaitól. A jól ismert, világot bejárt geológus, Juhász Árpád ennek kapcsán arra utal, biztos, hogy az egyensúly a természetben megbomlani látszik, amikor a képzeletbeli mérleg egyik serpenyőjébe a túlnépesedést, másikba az egyre zsugorodó, ember által még érintetlen természeti erőforrásokat helyezi. Ahogy fogalmaz, eddig felesleges energiapazarlással tettek meg óriási utakat az élelmiszerek a kontinensek között, noha itthon is van szezonális gyümölcs, jobb helyi forrásokra támaszkodni, mint luxuscikkeket importálni. (A népszerű geológus gondolatait a 24. oldaltól kezdve olvashatják.)

Valóban, a növényvédelmi szakmát is kihívások elé állítják a folyamatok. – Megváltoztunk mi, vásárlók is, az adott gyümölcsöt már a szezon előtt vagy jóval utána is keressük, fogyasztani szeretnék. Jó példa erre a barack, a körte, amiből valóban van import termék a polcokon, olyankor is találkozunk velük, amikor már nincs hazai termesztésű, kereslet viszont igen. De erről már dr. Takács András docens, a Szent István Egyetem Georgikon Kara Növényvédelmi Intézetének igazgatója beszél egy másik riportunkban, amit a 64. oldaltól olvashatnak.

Természetesen a klímaváltozás következményivel is mélyebben foglalkozunk ebben a számban, dr. Mika János éghajlatkutatót, egyetemi tanárt kérdezzük erről, aki azt hangsúlyozza, 1 és 5 °C között várható a felmelegedés mértéke a következő századfordulóra, s amennyiben a konkrét érték a 3 °C környékét eléri, abban az esetben bizony már visszafordíthatatlan, veszedelmes történések következhetnek be.
Dr. habil Lakatos Lászlónak pedig arra vonatkozóan tettünk fel kérdést, hogy milyen hatással lesz mindez a mezőgazdaságra. Négy folyamat felgyorsulását hangsúlyozza a szakember, s hogy melyek ezek, azt a 32. oldalon kezdődő riportban találják Olvasóink.

De egy további írásunkban megismertetjük az Európai Unió biodiverzitási stratégiájának vezérelveit (16. oldal), egy másikban pedig megpróbáljuk visszahelyezni múltunkat a jelenbe (46. oldal) a Globális Nézőpont Alapítvány elnökével beszélgetve. Ők újra „divatba hozták” a vályogot, mint költséghatékony és környezetbarát építőanyagot. Sarudon, Heves megye csücskében lévő központjukat is vályogtechnológia segítségével újították fel, mesélte elnökük, Tóth Zoltán, aki rengeteg érdekes tudnivalóba avatott be bennünket – így Önöket is. Jó példa ez arra, hogy bizony közvetlen környezetünket, otthonunkat megteremtve is sokat tehetünk az ökológiai lábnyom csökkentéséért.

Igyekeztünk tartalmas kiadványt összeállítani, aktuális témákat boncolgatva.
Kérjük, lapozzák és olvassák figyelmesen magazinunkat!

S mivel új esztendőt kezdünk, azt kívánjuk, jobb, könnyebb, egyszerűbb legyen, mint volt a mögöttünk hagyott, kerek 2020-as év.

Benkő Péter

felelős szerkesztő

TARTALOM

24

Lábnyomok, szellem és palack

„Hétvégenként sikerül kisebb kirándulásokat beiktatni, ilyenkor a Budapesthez közeli hegyekben csavargunk a lányaimmal, a barátaimmal. Beletörődtem a maszkhasználatba is, hiszen a korom miatt veszélyben lehetek, persze a vírus elől nem tudok teljesen elbújni. De ebből a szempontból fatalista vagyok: ha utolér, utolér, ám egyelőre futok előtte" – így mesél dr. Juhász Árpád ország- és világjáró geológus a 2020-as esztendejéről.

32

„Elkerülni a kezelhetetlent, de kezelni az elkerülhetetlent"

Globális felmelegedés, éghajlatváltozás – a járvány idején kevesebbet foglalkozunk vele, holott ugyanúgy része a mindennapjainknak, mint akár a cikkünk írásának idején fennálló kijárási korlátozások.

42

Angolkertből lett őshonos gyümölcsös

Hatszáz őshonos gyümölcsfát ültettek az egykori kelédi kastély valamikori angolkertjébe. Mert gondolkodnak az agráriumban Vas és Veszprém megye határán: legyen szó hagyománytisztelő kezdeményezésről, mint a falültetés, vagy éppen újításokról, mint a spárga- és sztévia-innováció.

PRESZTÍZS MÉDIA
Kiadó: Presztízs Média Kiadó és Szolgáltató Kft.
1045 Budapest, Nyár utca 57. IV. emelet 9. a.
Ügyvezető: Nagy György
Tel.: 70/396-8447
E-mail: presztizs@presztizs.com

FŐSZERKESZTŐ
Benkő Péter
Tel.: 70/396-6792
E-mail: bp@presztizs.com

Website
Tel.: 70/395-3267
E-mail: szerk@presztizs.com
www.presztizs.com

Formatervezés, gyártás, korrektúra, terjesztés-ellenőrzés, alternatív terjesztés:
Lángtan Szolgáltató Kft.
Ügyvezető: Nagy György
Tel.: 70/396-8447
E-mail: presztizs@presztizs.com

Sokszorosítás:
Korrekt Nyomdaipari Kft.
Ügyvezető: Barkó Imre
E-mail: www.korrektnyomda.hu

HIRDETÉSSZERVEZÉS, SZERKESZTÉS
PENTACOOL KFT.
1108 Budapest, Újhegyi út 14.
Ügyvezető: Nagy György
Tel.: 70/396-8447
E-mail: pentacool@vipmail.hu

Terjesztés
Magyar Lapterjesztő Zrt.
1097 Budapest, Táblás u. 32.

Magyar Posta Zrt.
1138 Budapest, Dunavirág u. 2–6.

AGRO PRESZTÍZS
5. évfolyam, 1. szám • 2020–2021 tél

Minden jog fenntartva. A lapban megjelent írások, illusztrációk, fotók szerzői jogvédelem alatt állnak, teljes vagy részbeni utánközlésük, sokszorosításuk csak a kiadó hozzájárulásával lehetséges. A kiadó nem vállal felelősséget a megjelent hirdetések tartalmáért.

ISSN 2498-8715

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

OBSERVER

www.observer.hu

TRANS
MOLNÁR
2004 KFT.
Belföldi,
nemzetközi, normál
és speciális szállítás
/túlméretes,
túlsúlyos,
önrakodó,
trailer/
MOLNÁR
MWY-532

MOLNÁR
SCANIA
R580
NCA-580
06/30/417-3882
06/30/298-5487
mozotrans@gmail.com
www.molnar-trans2004kft.hu

AFRIKÁBAN IS TERMŐTALAJRA LELHET A MAGYAR VETŐMAG

Együttműködési megállapodást kötött a Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Terméktanács, valamint a Marokkói Vetőmag-előállítók Szövetsége. Takács Géza, a Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke kifejtette: az afrikai kontinens nagyon fontos együttműködési lehetőségeket nyithat az export-orientált ágazat hazai szereplői számára.
A járvány miatt a megállapodást internetes kapcsolat segítségével írták alá. Takács Géza Budapesten, Khalid Benslimane, a Marokkói Vetőmag-előállítók Szövetségének vezetője pedig Tromler Miklós nagykövet társaságában Magyarország rabati nagykövetségén. Lefektették, a két szervezet a jövőben szorosan együttműködik a vetőmagágazati általános információk cseréjében, támogatják tagjaik közös kutatási kezdeményezéseit, azok eredményeinek alkalmazását, elősegítik az információcserét a vetőmagágazathoz kapcsolódó gazdasági és tudományos eseményekről, és szakmai találkozókat szerveznek.
Takács Géza elmondta: nagy jelentősége van a magyar-marokkói vetőmag-együttműködés létrejöttének, hiszen a Vetőmag Szövetségnek ez az első formális kapcsolatfelvétele az észak-afrikai régióban. Nagy lehetőségek vannak a kutatás-fejlesztési, vetőmag-előállítási és kereskedelmi kapcsolatok terén, ezek kiaknázása közös érdek. Hazánkban több mint 900 vállalkozás és intézmény foglalkozik vetőmag-nemesítéssel és -előállítással. Évente százezer hektár feletti területen dolgoznak azért, hogy 180-190 milliárd forint értékű minőségi vetőmagot termeljenek. Kisebb részét belföldön forgalmazzák, jelentős része viszont exportra kerül. Magyarország kiemelt exportőr, a világ élvonalába tartozik. A szektort erős kutatás-fejlesztés jellemzi, a folyamatos kihívásoknak megfelelően dolgoznak újabb fajták nemesítésén.

EGYEDÜLÁLLÓ RENDSZER EURÓPÁBAN

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) által üzemeltetett, három éve működő országos jégkármérséklő rendszer a mezőgazdaság mellett a lakossági, ipari, állami létesítményeket, ingatlanokat és ingóságokat óvja. A rendszer az agrárkormányzat által 2012 óta kiépített mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer egyik pillére, mely Európa legjobbjai közt van.
A jégesőkárok elleni védekezés a kontinensen egyedül Magyarországon zajlik országos szinten, amelynek finanszírozása az Agrárminisztérium segítségével a kárenyhítési alapból történik. Évente legfeljebb 1,5 milliárd forintot biztosítanak, s a rendszer fenntartása nem igényel több termelői befizetést, miközben az utólagosan kifizetett kárenyhítési összegeket csökkenti.
A jégesők előfordulásának valószínűsége nem zárható ki teljesen, az viszont garantálható, hogy a lehulló jégszemcsék mérete kisebb, mint a rendszer használata nélkül volna.
A védekezési időszak április 15. és szeptember 30. közé esett. Az agrárkár-enyhítés keretében 2020-ban kiemelkedő számban és területre (november elejéig országosan mintegy 32 ezer hektárra) tettek kárbejelentést a termelők, amelyek közül a jégkárbejelentések aránya 6%, ami jóval alacsonyabb, mint a 2018. és 2019. évek adatai, vagy a védekezés előtti időszak 30%-ot is meghaladó aránya.
A rendszer nemcsak a mezőgazdasági termelők érdekét szolgálja és a jégesőkárokat mérsékli, hiszen azok lakossági, ipari létesítményekben és önkormányzati tulajdonokban is jelentős károkat okozhatnak. Megfigyelhető a jégkármérséklő rendszer működésének hatékonysága a biztosítók jégkárkifizetéseiben, s a biztosítási díjak meghatározásában is szerepe van.

TOKAJI ASZÚS HORDÓKBAN KÉSZÜLT A PRÉMIUM RUM

A kolumbiai Dictador 1977-es főzete a rummárka 2 Masters sorozatának keretében ezúttal egy magyar borásszal állt össze: elkészült a világ legelső tokaji hordóban érlelt rumja, a Dictador 2 Masters Royal Tokaji 1977.
A világhírű kolumbiai luxus italmárkának a Dictador 2 Masters sorozatában a rumot a világ legnevesebb italkészítő manufaktúráihoz juttatják el a Hernan Parra, a Dictador master blandere által kiválasztott mesterekhez, rájuk bízva az alkotás befejezését. Most a hungarikumnak számító Tokaji 6 puttonyos aszút tároló hordókban Kovács Zoltán, a Royal Tokaji borásza által nyerte el végleges formáját a 43 éves díjnyertes rum, mely 1977 óta ért Kolumbiában egy amerikai tölgyfahordóban, mielőtt megérkezett Magyarországra. Hét hónapig érlelődött Tokajban 12 éves, 300 literes zempléni tölgyfahordóban, melyben átfejtése előtt két évig 6 puttonyos Tokaji aszú volt, így a rum magán viseli a magyar hungarikum jellegzetes ízjegyeit.
Már maga a kóstolópohár párafelhője is komplex: édeskés-rumos, trópusi gyümölcsös, mézes, csokis, mandulás, pisztáciás, aszús és még megannyi illat keveredik lágyan. Az íze is hasonló gazdagsággal bír, minden cseppje igazi élvezet.
A prémiumitalból mindössze 500 üveg készült, mindegyiket Tokajban palackozták.

ZÖLDÜL AZ ORSZÁG

475 település csatlakozott a Településfásítási Programhoz, melyet a 2019-ben kezdődött Országfásítási Program részeként indított az agrártárca 2020 júniusában – számolt be közleményében az Agrárminisztérium. Ahogy írták, több mint 12 ezer sorfát ültettek és ültetnek el országszerte az őszi és a jövő tavaszi időszakban. Nagy István agrárminiszter közölte, a rendszerváltozás óta nem volt Magyarországon olyan fásítási kezdeményezés, ami annyi települést mozgatott volna meg, mint az Agrárminisztérium Településfásítási Programja.
Hatalmas érdeklődés mellett indult az akció, hiszen a rendelkezésre álló 12 ezer sorfa néhány óra alatt gazdára talált.
– A kezdeményezéssel a minisztérium célja egyrészt hozzájárulni a 10 ezer főnél kisebb lélekszámú települések levegőminőségének és életkörülményeinek javításához, a zöldterületek bővüléséhez. Másrészt a Vidékfejlesztési Programban rendelkezésre álló, az önkormányzatok számára is elérhető erdészeti támogatásokra is felhívja a figyelmet – emlékeztetett Nagy István, aki elmondta, az őszi időszakban 211 településen összesen 5499 fát ültettek el a helyi közösségek erdészeti szakemberek közreműködésével, amit tavasszal újabb 6752 sorfa elültetése követ 265 településen.
A program jóval túlmutat a fák elültetésén – tette hozzá a miniszter –, hiszen azt a legtöbb helyen valamilyen közösségi esemény részeként szervezik meg, ezzel bevonva a lakosságot. A kampánynak köszönhetően pedig sok százezer emberhez jut el a program és a támogatási lehetőségek híre.

Fotó: Profimedia - Red Dot

Fotó: Profimedia - Red Dot

JÁRVÁNYHELYZETBEN IS CÉL A SZAKTANÁCSADÁS FEJLESZTÉSE

A koronavírus-járvány az agrár-szaktanácsadást is kihívások elé állította, azonban sikerült megfelelő válaszokat találni – hangzott el a Nemzeti Agrár-tanácsadási Bizottság (NATaB) ülésén. Az eseményen beszámoltak a szaktanácsadás helyzetéről és a fejlesztéseket szolgáló pályázatokról.
Az online ülésen Jakab István, a NATaB, illetve a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségének elnöke elmondta, a járvány miatti kihívásokat a szaktanácsadók rugalmasan kezelték, legtöbbször digitális megoldásokat alkalmaztak a tanácsadások során. Kiemelte, a jövőben is jelentős szerep vár a szaktanácsadókra: a Közös Agrárpolitika horizontális célkitűzése a modernizáció, ami tartalmazza a digitalizációt, az innovációt és a szaktanácsadást. A modernizáció az Agrártudás és innovációs rendszeren (AKIS) keresztül valósulhat meg.
Az ülésen beszámoltak arról, hogy 1079 szaktanácsadó és 54 szervezet szerepel a Szaktanácsadói Névjegyzékben. Képzésükről a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara mint Országos Szaktanácsadási Központ (OSZK) gondoskodik, ami négy pillérből áll: alap-, kötelező és támogatott szaktanácsadás végzéséhez szükséges képzés, valamint szakmai rendezvények akkreditációja. Az OSZK júniustól akkreditálja az online szakmai rendezvényeket, és a képzési napokat is digitális megoldásokkal váltja ki. A vizsgák a NAK e-learning rendszerének használatával történnek. A Vidékfejlesztési Programból támogatott szaktanácsadást illetően elhangzott, hogy jelenleg 17 szaktanácsadó szervezet jogosult ilyen szolgáltatás nyújtására.
Idén is meghirdették Az Év Szaktanácsadója díjat, amelynek célja azon szakember elismerése, aki kiemelkedően, a mezőgazdasági termelők érdekeit legjobban szolgálva, nekik friss tudást átadva végzi munkáját.

VÁLTOZOTT AZ ÜGYFÉLFOGADÁSI REND

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) vezetése – a koronavírus-járvány miatti kormányzati intézkedések nyomán, tagjainak és munkavállalóinak védelme érdekében – november 16-tól módosított ügyfélfogadási rendet vezetett be.
A járvány további terjedésének megakadályozását célzó újabb kormányzati intézkedések nyomán a NAK – felelős munkáltatóként és közel 400 ezer taggal rendelkező köztestületként – felülvizsgálta a legtöbb személyes ügyfélkapcsolatot lebonyolító kamarai falugazdászok és az ügyfélfogadást végző munkatársak munkarendjét. Az intézkedés nyomán a falugazdász irodákban és ügyfélpontokon kizárólag előzetes időpont-egyeztetés után lehet ügyfeleket fogadni.
A módosított ügyfélfogadási rend a kormányrendelettel összhangban egy hónapig érvényes, amennyiben ez idő alatt újabb intézkedésekre kerül sor, a kamara ismét felülvizsgálja az ügyfélszolgálati rendre vonatkozó szabályokat, érdemes tehát erről később is tájékozódni.
A kamara ezúton is felhívja tagjai figyelmét, hogy mindenki egészsége megőrzésének érdekében elsősorban telefonon vagy e-mailben keressék a falugazdászokat, az ügyfélfogadást végző munkatársakat, illetve kizárólag indokolt esetben kezdeményezzenek személyes találkozást. Személyes találkozás esetén zárt térben kötelező a maszk viselése.
A NAK a falugazdász-hálózatnál, illetve az ügyfélfogadási pontokon a lehető legkisebbre kívánja csökkenteni a fertőzés terjedésének lehetőségét, az ügyfelekkel való személyes érintkezések számát, ezzel is megóvva tagjait és munkatársait a kockázatoktól, ugyanakkor egyedi esetekben biztosítani kívánja a szakmai segítséget.

Összeállította: B. P.

MARIBO®

your partner in sugar beet...

Kiváló Maribo cukorrépa fajták

hagyományosan a Proventus Trade Kft.-től

Fajtaajánlat:

Taifun RZ/CR/RT/Z	Az első Rizoktónia toleráns Maribo fajta.
Palantino RZ/CR/Z	Nagy gyökértermés, átlag feletti cukortartalom.
Heston RZ/CR/Z	Magas cukortartalom, átlag feletti gyökértermés.
Aries RZ/CR/RT/Z	Modern Rizoktónia genetika, nagy répatermés.
Senator RZ/CR/Z	A legújabb bőtermő, mégis átlag feletti cukortartalmú Maribo fajta.

PROVENTUS TRADE KFT.

Proventus Trade Kft.

Székhely: H-2945 Tárkány, Fő utca 38. • Központi Iroda: H-2943 Bábolna, Sport utca 3.
Balatonfüredi Iroda: H-8230 Balatonfüred, Zákonyi Ferenc u. 4. • Levelezési cím: H-2943 Bábolna, Pf. 50.
Telefon: +36-34-568-078 • Telefax: +36-34-568-079
www.proventustrade.hu • E-mail: mariboseed@t-online.hu, proventustradekft@gmail.com

Bernáth Tibor: +36-30-989-3157 • **Máté Endre István:** +36-20-925-3882
btibigalaxy@gmail.com **enmate@gmail.com**

Ez történik, ha a BMW traktorok tervezésébe kezd

Szerző: Kassai Eszter
Fotó: Profimedia - Red Dot

A John Deere és a BMW innovációs stúdiója, a Designworks kollaborációjának köszönhetően új szintre emelkedik a mezőgazdasági ipari formatervezés. Az új John Deere 8RX lánctalpas traktor ráadásul csak a kezdet volt: robbanásszerű fejlődés várható a permetezőgépek és a gatorok terén is.

CÉL: EZER KÖZÜL IS KITŰNNI

2019-ben az új mezőgazdasági gépek bevezetésével a Deere nem csupán a legfejlettebb kombájnok és traktorok bemutatására törekedett, hanem erőteljes vizuális nyilatkozatot is akart tenni a mezőgazdasági gépek és a John Deere márka jövőjéről. Arra a kérdésre keresték ugyanis korábban a választ, vajon miként lehet huszonegyedik századi arculatot adni a mezőgazdasági gépeknek.
A megoldást a BMW-vel való együttműködésben látták, hiszen amellett, hogy a modern megjelenésre törekedtek, nem akartak engedni a magas minőségből sem.
A Kaliforniában működő Designworks stúdió nemcsak autók és motorkerékpárok tervezésével foglalkozik, hanem tevékenyen részt vesz más járművek, így luxusjachtok és a Virgin Hyperloop tervezésében is. Munkájának csupán az ötven százalékát fedik le a BMW-csoporthoz kapcsolódó üzleti tevékenységek, a másik fele nem autóipari ügyfelektől származik. Ez garantálja az állandó frissességet, ami a tervezési gondolkodásukat jellemzi. Több iparágban dolgoznak, így mindig új, váratlan megoldásokkal tudnak előállni.

HOLISZTIKUS TERVEZÉSI NYELV

A John Deere és a Designworks kooperációja évekkel ezelőtt indult el. 2012-ben a Deere egy ipari formatervezési partnert keresett, a piaci szereplők közül pedig a BMW Designworks messze kiemelkedett. Ekkor születettek meg az ikonikus

A LEGENDÁS 8R TRAKTOROK

Egy évvel ezelőtt a hannoveri Agritechnika kiállításon debütáltak a John Deere 8R traktorai, amelyek háromféle járószerkezettel érhetők el. Elképesztő erejüket a 6 hengeres, 9 literes PowerTech PVS & PSS motoroknak köszönhetik, melyek teljesítményét az Intelligent Power Management (IPM) fokozza. A belső tér is jelentősen átalakult: a vezetőülés minden igényt kielégít, hiszen a bőrkárpitozása mellett fűthető is, ráadásul masszázsfunkcióval is rendelkezik.

8R traktorok és X9 kombájnok, amelyek megalkotása során a Designworks nemcsak egy terméket tervezett. Egy jövőbe mutató koncepciót alkottak meg, amelynek tervezési elvei a formatervezéstől a grafikán át egészen az anyaghasználatig a következő évek John Deere gépeit jelenítik meg. Egyfajta ipari közös DNS-t hoztak létre, amely eszszenciális kapcsolatot biztosít minden eszközhöz. Az új tervezési nyelv nemcsak vizuális változást, de technológiai előrelépést is jelent. A 8R traktorok jól megkülönböztethető megjelenése, ergonomikus kialakítása és innovatív technológiai fejlesztése mérföldkőként tűnik fel a vállalat életében, hiszen ezt megelőzően számos koncepciót megismertek és különböző archetípusokat is kipróbáltak. A Designworks azonban mindent vitt, hiszen arra késztette a John Deere-t, hogy elgondolkodjon azon, milyen lesz az ipar, ezen belül a saját és vásárlóik jövője. Mindezt pedig úgy kellett meghatározniuk, hogy továbbra is megőrizhessék versenyerejüket és gépeik piaci relevanciáját.

A JÖVŐ ELKEZDŐDÖTT

A két fél együttműködésének kulcsa azonban továbbra is a teljesítményfokozás és a hatékonyságnövelés, a közös munka pedig már eddig is meglehetősen jövedelmező volt. Ráadásul a koprodukció első eredményeként megszületett 8R traktorok két rangos nemzetközi díjat, a Red Dot és az iF innovációs díjait is bezsebelték. Itt azonban nem állnak meg, hiszen a két vállalat hosszú távra tervez egymással, ez pedig előrevetíti a John Deere gépek töretlen innovációját és fejlődését. A közeljövőben várhatóan további, az új ipari formatervezési nyelv alapján megalkotott eszközöket mutatnak majd be, melyek között, úgy tudni, nemcsak permetezőgépek, de nehéz osztályozók és gatorok is lesznek.

B&F
Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

GÉPJÁRMŰ ALKATRÉSZ
NAGYKERESKEDELEM
MINŐSÉG • PONTOSSÁG • GYORSASÁG

Mezőgazdasági pótalkatrészek forgalmazása

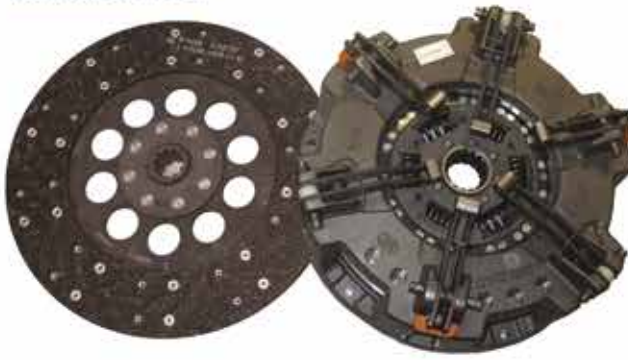
Rába, Steiger traktorok teljes körű alkatrész ellátását biztosítjuk.

Tengelykapcsoló szettek, szerkezetek, tárcsák, kinyomó csapágyak és torziós csillapítók a német **LUK**, a francia **VALEO** és a japán **EXEDY** hivatalos képviseleteként.

Új cikkek érkeztek **MTZ** és **ZETOR** traktorokhoz.

Különböző méretű **szilikon vízcsöveket** ajánlunk mezőgazdasági gépekhez és erőgépekhez.

Keresse fel honlapunkat.
Regisztráljon, hogy elsőként értesüljön akciós termékeinkről és új híreinkről.
www.bandfkft.hu

Forduljon hozzánk bizalommal, szakértő kollégáink segítenek!

B&F Kft. 9027 Győr, Puskás Tivadar u. 8.
Hertelendy Imre: +36 96 510 372, +36 30 620 1567
Mihályfi Attila: +36 96 510 370, +36 20 281 5884
E-mail: info@bandfkft.hu I Web: www.bandfkft.hu

Minden, amit az uniós biodiverzitási stratégiáról tudni érdemes

Szerző: Kassai Eszter
Fotó: Profimedia - Red Dot

Az Európai Bizottság új, a biológiai sokféleségre vonatkozó stratégiája 2030-ig fogalmaz meg egy átfogó, ambiciózus, hosszú távú cselekvési tervet a természet védelme érdekében. Az elfogadott koncepció kötelezettségvállalásokat és intézkedéseket tartalmaz, melyek hatálya számos területre kiterjed.

Az Európai Unió biodiverzitási stratégiájának kiinduló problémája az, hogy az emberiség környezetromboló tevékenységének eredményeként az elmúlt negyven évben a Föld felszínének majdnem háromnegyede megváltozott: 60 százalékkal csökkentek a vadon élő fajok populációi globális léptékben, aminek következtében az ökoszisztéma hatalmas károkat szenvedett.

OKOK ÉS OKOZATOK

A stratégia megállapítja, hogy számos olyan tényező van, ami nagyban hozzájárult a biodiverzitás rohamos csökkenéséhez. Az okok közül messze kiemelkedik az, hogy az elmúlt évtizedekben jelentős mértékben megváltozott a földek és a tengerek ember által történő használata, és a természeti erőforrások kizsákmányolása mellett a klímaváltozás is súlyos károkat okozott. Mindemellett a szennyezés, illetve az úgynevezett inváziósan terjedő özönfajok térnyerése is ökológiai katasztrófához vezethet.
Éppen ezért a stratégia azt a célt tűzte ki, hogy a lehető leggyorsabban és leghatékonyabban megkezdjék a biodiverzitás helyreállítását az ökológiai folyosókon, valamint a kiemelten védett és fokozottan védett területeken. Ezzel összefüggésben 20 százalékkal növelik a szárazföldi és a tengeri védett területek arányát, továbbá kiemelt védelmet kapnak az olyan természetvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű területek, mint a tőzeglápok, a vizes élőhelyek vagy éppen az őserdők.

KÖZÉPPONTBAN A FÁK ÉS AZ ERDŐK

Az Európai Bizottság felismerte azt, hogy az erdők kulcsfontosságú szerepet töltenek be a fenntarthatóság térnyerésében. A stratégia éppen ezért rögzíti, hogy 2030-ig az uniós tagállamokban összesen legalább 3 milliárd fát kell ültetni, a minimum 20 ezer lakosú európai városoknak pedig már 2021 év végéig el kell készíteniük a Városzöldítési Tervüket annak érdekében, hogy többek között a biológiailag változatos városi erdők, parkok és kertek, városi veteményesek a lakosság széles köre számára elérhetővé váljanak. Ezek mellett azonban minden eddiginél nagyobb figyelmet szentelnek az ősfás területek és az őserdők védelmére, a természetközeli erdőgazdálkodási megoldások széles körű adaptálására pedig külön iránymutatás kidolgozását kezdik meg.

AZ INTÉZKEDÉSEK TERÜLETEI

A stratégia számos területet határoz meg, ahol konkrét kötelezettségvállalásokat és intézkedéseket is rögzít. Az egyik ilyen intézkedési terv a Natura 2000 területekre épít, és célként határozza meg mind a szárazföldi, mind a tengeri

védett, nagyfokú biológiai sokféleséggel és éghajlati értékkel bíró területek kiterjesztését.
Úgy vélik, a degradált ökoszisztémák esetében meg kell találni a biológiai sokféleség csökkenésének fő mozgatórugóit, és hatékonyan fel kell lépni azok ellen.
Emellett felhívták a figyelmet arra is, hogy új, megerősített irányítási keretrendszer elindítására lesz szükség annak érdekében, hogy a cselekvési terv végrehajtása hatékonyabban megvalósulhasson, és az intézkedések előrehaladása is nyomon követhetőbbé váljon. Szintén rendkívül fontos a tudásmegosztás, valamint a kapcsolódó beruházások fokozása. Mindezen túlmenően ráirányították a figyelmet arra is, hogy a politikai döntéshozatalban az eddiginél nagyobb figyelmet kell szentelni a természet tiszteletben tartására.

CSELEKVÉSI TERV ÉS HATÉKONY INTÉZKEDÉSCSOMAGOK

A stratégia a biodiverzitás védelmét tíz pillér mentén kívánja megvalósítani. Megerősítik a természeti területek helyreállításának EU-s jogi keretrendszerét, növelik a mezőgazdasági területeken belül a természeti területek arányát, valamint csökkentik a mezőgazdasági földhasználat intenzitását, és megkezdik a talaj ökoszisztémáinak helyreállítását. További intézkedéseket kezdeményeznek az erdőterületek növelésére, az erdők természeti és egészségi állapotának, ellenálló képességének javítására. Az ötödik pillér arra irányul, hogy olyan megoldásokat keressenek az energiatermelésben, amelyek kielégítik a környezeti szempontokat is.
Az ökoszisztéma helyreállítása az édesvízi területeken is nagy hangsúlyt kap, a zöldítési aktivitások fokozásának a városi és kertvárosi területeken is meg kell valósulnia. Természetesen detektált probléma a nagyfokú környezetszennyezés, amelynek csökkentése az Európai Bizottság szerint sem tűr halasztást, ahogy a termékalapú környezetvédelmi szigorítások sem maradhatnak el.

M.B.UNION KFT.

AZ M.B. UNION KFT. EGY DINAMIKUSAN FEJLŐDŐ, 12 ÉVE UTÓMUNKÁKKAL, FORGÁCSOLÁSSAL ÉS VÁLOGATÁSI MÚLTTAL RENDELKEZŐ 100%-BAN MAGYAR TULAJDONBAN LÉVŐ CÉG.

SIKERÜNK KULCSA A
SZAKMAI TUDÁS
MELLETT A
MEGBÍZHATÓSÁG ÉS A
FOLYAMATOS FEJLŐDÉS.

EGY **PROFESSZIONÁLIS, RUGALMAS CSAPATTAL**
ÁLLUNK PARTNEREINK RENDELKEZÉSÉRE!

SZOLGÁLTATÁSOK:

OPTIKAI, MINŐSÉGI ELLENŐRZÉSEK
MAGAS SZINTŰ GÉPI MEGMUNKÁLÁSOK
GÉPI UTÓMUNKÁK
LÉZERES TISZTÍTÁS
SAJÁT LOGISZTIKAI TEVÉKENYSÉG

H 9011 GYŐR, SUGÁR UTCA 118. TEL.: +36 30 515 0656
WWW.MBUNION.HU INFO@MBUNION.HU

ELŐTTE

UTÁNA

ELŐTTE

UTÁNA

REFERENCIÁK:

KOLBENSCHMIDT
faurecia

Árnövekedés és törékeny fogyasztói bizalom

ÍGY HATOTT A COVID-19 A MEZŐGAZDASÁGRA

Szerző: Kassai Eszter
Fotó: Profimedia - Red Dot

Az élelmiszerárak a járvány kezdete óta folyamatosan emelkednek, a pandémia első hullámában megroppanó fogyasztói bizalmat az ellátási lánc stabilitása tudta csak helyreállítani.

A GAZDASÁGI SOKK ÉS KÖZVETLEN KÖVETKEZMÉNYEI

A 2020 tavaszán kitörő koronavírus-világjárvány a nemzetgazdaság egészére, így a mezőgazdaságra és az élelmiszeriparra is hatott. A negatív tendencia nemcsak az élelmiszerek áremelkedésével kezdődött el, hanem azzal a fogyasztói bizalomvesztéssel is, ami a márciusi pánikvásárlásokban mutatkozott meg. Az átlagvásárló ugyanis nem bízott az ellátási lánc stabilitásában, és – félve a még szigorúbb korlátozó intézkedések bevezetésétől – készlethalmozásba kezdett a higiéniás termékek és a tartós élelmiszerek tekintetében.

Ez a vásárlási roham pedig átmeneti ellátási zavarokhoz is vezetett, hiszen a kiugró keresletnövekedést az ipar meglévő kapacitásaival nem tudta lereagálni. Ráadásul a határzárak következtében az élelmiszerek exportja és importja is nehézkesebbé vált, ami az ellátási láncokat érintő válsággal együttvéve az élelmiszerek fogyasztói árának emelkedéséhez vezetett.
Az állattenyésztési szegmenst a külföldi piacok zavarai és a határzárak okozta bizonytalanságok érintették hátrányosan, különös tekintettel az olasz importra. Ez komoly károkkal járt a bárányok tenyésztésével foglalkozó vállalkozók

számára, akiket az idei húsvéti csúcsidőszak elmaradása, illetve az átalakuló fogyasztói igények sok esetben a csőd szélére sodortak. Mindemellett veszteségekkel kellett szembesülnie a szárnyas- és sertéságazatban tevékenykedőknek is, a globális kereskedelem zavara miatt ugyanis sok európai baromfihús rekedt meg a közös piacon.
A sertéshús drasztikusan drágult, ehhez azonban az ASF-járvány is hozzájárult. A tejipar sem tudott győztesen kikerülni a válságból, hiszen aktív import- és exporttevékenység is zajlik a szegmensben.

MUNKAERŐHIÁNYT INDUKÁLT A PANDÉMIA A NÖVÉNYTERMESZTÉSBEN

Nem kímélte a COVID-19 a növénytermesztést sem. A búza és a repce komoly károkat szenvedett, a kukoricaárak azonban stabilak maradhattak. Az ágazatnak ráadásul az idei időjárási körülmények sem kedveztek, hiszen az egész éves aszály és a tavaszi fagyok újabb kihívások elé állították elsősorban a gyümölcstermesztőket. Mindemellett a határzár miatt a szezonális munkaerő sem tudott olyan mértékben beáramlani az országba, ahogyan az a korábbi években megszokott volt,

így időszakosan munkaerőhiány nehezítette a termelők dolgát. A korlátozások fokozatos enyhítése és az utazási tilalom feloldása ellenére a probléma a szüreti időszakra is fennmaradt. Rendkívüli károkat szenvedett el a kertészeti ágazat, a kis családi termelők bevételeik nagy részét elvesztették az első hullám ideje alatt, így komoly likviditási problémákkal találták szemben magukat. A bortermelők az e-kereskedelem felé nyitottak, mivel a vendéglátóipari bezárások miatt bevételeik zömét elveszítették.

KORMÁNYZATI INTÉZKEDÉSEK ÉS JÖVŐBE TEKINTÉS

Március elején a kormány 25,8 millió eurót különített el a válságkezelésre, és a honvédelmi erőket is bevetette a kulcsfontosságú élelmiszeripari vállalatok termelésbiztonságának garantálására. Az ágazatban dolgozó kis- és középvállalkozások számára nagy segítséget jelentett az adókönnyítés, a hitelmoratórium bevezetése, az Agrárminisztérium pedig közel 350 millió eurós támogatás gyorsított kifizetésével vágott neki a kárenyhítésnek. Áprilisban a minisztérium 5,52 millió eurós támogatási rendszert hirdetett meg a sertés- és baromfiágazat megsegítésére, de a munkahelyteremtő intézkedések is hozzájárultak ahhoz, hogy az ágazat a sokkhatást követően ismét növekedésnek induljon. Május végén az Agrárminisztérium újabb, 228,9 millió eurós támogatási csomagot nyújtott az állattenyésztőknek és a kertészeteknek, valamint 71,53 millió eurót különítettek el mezőgazdasági válságkezelési programra.

SZER-VÍZ-TECH
szivattyútechnika

9028 Győr, Szent Imre u. 177/c
Telefon/fax: +36 (96) 410-005
Email: info@szerviztech.hu
www.szerviztech.hu

FLYGT

KSB PARTNER

Ipari szivattyúk

Házi vízmű – komplett megoldás

Lakossági szivattyúk

Szivattyúbérlés

Szivattyújavítás

Alkatrész-forgalmazás

Szivattyú forgalmazás, szivattyú alkatrészek, szivattyújavítás a Szer-Víz-Tech-nél!
KSB szivattyúk, alkatrészek, tartozékok forgalmazását **KSB szakszerviz és márkakereskedőként** végezzük.
Flygt szivattyúk javítása, felújítása, **eredeti alkatrészek felhasználásával,** az ITT-Flygt szerződött partnereként.

Újdonság!
Győri kereskedésünkben **lakossági szivattyúk** vásárlása is lehetséges, elsősorban:
Wilo, Grundos, Abs, Pedrollo, Jung, Lowara és Grindex szivattyúk közül válogathat a kedves vásárló, szolgáltatásaink közé tartozik ugyanezen szivattyú típusok garanciaidőn túli javítása, felújítása kedvező áron rövid határidővel! A javítás idejére csereszivattyút biztosítunk!

SZOLGÁLTATÁSAINK

- Szennyvíz, ipari és zagy szivattyúk javítása.
- KSB és Grindex szivattyúk garanciális, és garanciaidőn túli javítása értékesítése.
- Flygt szivattyúk javítása, felújítása, eredeti alkatrészek felhasználásával, az ITT-Flygt szerződött partnereként.
- Hidrostal, Seepex, ABS, Wilo és egyéb szivattyúk javítását, forgalmazása
- Szennyvíz átemelők, szivattyúgépházak üzemeltetése
- időszakos karbantartások
- Szivattyúforgalmazás, méretezés.
- Szivattyúk bérbeadása: 5-200 m3/óra közötti teljesítményben, robbanómotoros és elektromos kivitelben.
- Szivattyúk gépészeti és villamos beépítése, beüzemelése.
- Alkatrészek, és tartozékok forgalmazása.
- Szennyvízátemelők gépészeti és villamos felújítása.
- Szennyvízátemelő műanyag aknák (házi átemelők) szerelése, telepítése.
- Villanymotor tekercselés, FFD gyártmányú motorok forgalmazása.
- Használt felújított szivattyúk forgalmazása garanciával.

Lábnyomok, szellem és palack

DR. JUHÁSZ ÁRPÁD A FÖLD IRÁNTI FELELŐSSÉGÜNKRŐL ÉS A TERMÉSZETHEZ FŰZŐDŐ MÉLY KAPCSOLATÁRÓL

Szerző: dr. Szász Adrián
Fotó: archív

„Hétvégenként sikerül kisebb kirándulásokat beiktatni, ilyenkor a Budapesthez közeli hegyekben csavargunk a lányaimmal, a barátaimmal. Beletörődtem a maszkhasználatba is, hiszen a korom miatt veszélyben lehetek, persze a vírus elől nem tudok teljesen elbújni. De ebből a szempontból fatalista vagyok: ha utolér, utolér, ám egyelőre futok előtte" – így mesél dr. Juhász Árpád ország- és világjáró geológus a 2020-as esztendejéről. Arról a 2020-ról, amikor – szinte hihetetlen – már a 85. életévét töltötte be, s persze még mindig napi tizenvalahány órát dolgozik: a TV2 műsorait feliratoztatja siketeknek és nagyothallóknak. Ám amikor ráér, örömmel válaszol a kérdéseinkre.

– Természettudósként nyilván egy kicsit más szemmel is tekint a járványhelyzetre, mint egy átlagember. Mi foglalkoztatja leginkább?
– Hogy vajon miben különbözik ez a járvány a korábbiaktól. Az emberiség történelmében mindig is voltak járványok, például a középkorban a pestis, amikor egy térségben az ott élők harmada maradt csak életben. Mindez a történelem „kis jégkorszakában" történt, amikor a lehűlés miatt visszaesett a mezőgazdasági termelés, így az emberek legyengültek. De akkor még elszórtan pusztított a járvány, míg ma láncreakciót indított el a koronavírus, hiszen egyik kontinensről a másikra is pár órán belül átkerülhetett. Az első világháborút követően a spanyolnátha világszerte 50 millió áldozatot szedett, persze akkor még nem bízhattunk a gyógyszerek védelmében, míg ma várjuk a vakcinát. A mostani járvány pontos okait talán sosem tudjuk meg, de az biztos: az egyensúly a természetben megbomlani látszik. A mérleg egyik serpenyőjében ott a lassan 7,5 milliárdos emberiség, a túlnépesedés, a több tízmilliós megapoliszok. A másikban a természeti erőforrások: a tiszta levegő, a fertőzésmentes víz és élelmiszerek, az érintetlen tájak. Ha az esőerdők helyére benyomul az ember, közvetlen kapcsolatba kerülhet olyan élőlényekkel, amelyek az eddig is ismert koronavírusokat korábban csak a természet zugaiban hordozták, így viszont átadhatják. De hogy jót is mondjak: csökkent a légi forgalom, hiszen eddig felesleges energiapazarlással tettek meg óriási utakat az élelmiszerek a kontinensek között. Itthon is van szezonális gyümölcs, jobb helyi forrásokra támaszkodni, mint luxuscikkeket importálni.

KOLDUSOK ÉS KIRÁLYOK IDEJE

– Amiket elmond, az rímel a David Attenborough új filmjében elhangzó állításokkal. Önnek milyen gondolatai támadtak az Egy élet a bolygónkon című alkotás kapcsán?
– Attenborough még a járvány kitörése előtt készítette a filmet, szerintem ma még drámaibban reagálna számos jelenségre. Persze így is összefoglalja mindazt, ami az emberiséget a különböző veszélyforrások felé tereli. Az, hogy a tenyésztett emlőseink száma és tömege messze meghaladja a természetben élőkét, azért baj, mert nemcsak rengeteg vizet használunk ehhez, de metángázt is eresztünk a levegőbe, aminek az üvegházhatása sokkal nagyobb, mint a szén-dioxidé. A fagyott régiók felolvadásából is metán szabadul fel, ami

Dr. Juhász Árpád mostanság itthon kirándul

Töretlen lelkesedéssel járja az erdőket...

... és örökíti meg, amit érdekesnek talál

A tél, a hó és a jég sem riasztja el (sőt)

Indonéziai utazás - látkép a magasból

tovább erősiti a felmelegedést, tehát ez ördögi kör. A biodiverzitás csökkenéséről pedig annyit: amikor először repültem a 90-es évek elején Malajziából Borneóba, és lenéztem a repülő ablakából, összefüggő zöld leplet láttam a mélyben, legfeljebb egy-egy folyó keskeny csíkja mentén voltak földművelés nyomai. 10-15 évvel később szinte eltűntek az összefüggő esőerdők... A trópusi térségekben a helyükre kerülő monokultúrák, például az olajpálmák a biodiverzitás szempontjából – a természetes ökoszisztémákhoz képest – a nullával egyenlők.

– Hogy néz ki mindez Magyarországon, ugyanezek az aggasztó folyamatok mentek végbe?

– Budapest a budai oldalról körbe volt véve zöldkoszorúval, így a budai hegyek erdősávja letisztította a szennyezett levegőt, jó szűrő volt, még a napi hőmérsékletet is mérsékelte. De az utóbbi években ezeket az erdőket nagy mértékben kiirtották. 1975-ben írtam egy könyvet a budai hegyvidékről, akkor fotókat is készítettem bizonyos kilátópontokról. Nagyon sok összefüggő zöld erdőfolt látszott a képeimen. Két éve újra végigfotóztam ugyanezeket a helyeket, és ha egymás mellé rakom a képeket, sírva tudnék fakadni. Az új építkezések amőbanyúlványokat eresztettek a zöldbe, felszabdalták az összefüggő erdőkoszorút. A saját birtokán az ember kivágja a fákat, ültet helyettük egy-két tuját... De ha kivágunk egy hetven-nyolcvan éves fát, annak a szűrő és széndioxid-megkötő szerepét körülbelül ezer kis csemete tudná csak pótolni! Ráadásul a magyarországi nemzeti parkokban profitorientált erdőgazdaságok gondozzák az erdőket, ami a világon másutt elképzelhetetlen. Az USA-ban, ahol az első nemzeti parkok – a Yellowstone, a Yosemite – létesültek, már az 1870-es években is voltak bölcs politikusok, akik gondoltak rá, hogy a különböző tájakat és az élővilágukat meg kell őrizni a jövőnek.

– Mennyire az egyénen vagy a magasabb körök akaratán múlik, hogy változzon a hibás szemlélet?

– Több szintben érdemes gondolkodni. Az egyén kisebb ökológiai lábnyomot hagy, ha csökkenti a felesleges luxust, nem fűti túl a lakását, leszigeteli a házát. Én például a kertemben fákat ültetek, és az ereszről közvetlenül a gyökereikhez vezetem az esővizet. Aztán: nem a hús teljes mellőzését mondom, de a vegetáriánus étkezés előtérbe helyezése is segíthet. A civil szervezetek szintjén jók az olyan kampányok, mint a műanyagpalackok gyűjtése, amilyen a PET Kupa a Tiszán, vagy a tömeges faültetés, amilyen az Alföld újbóli erdősítése, amit már a kormány, tehát az állami szint is támogat. Globális szinten az ENSZ-nél futnak össze a szálak, a felelősség tehát sokfelé oszlik. De Attenborough zárszava számomra azért túl optimista, mert az emberi természetben oly mélyen gyökerezik a többre vágyás, a természettől való elhódítás – már a Bibliában is megjelenik –, hogy igen nehéz rábeszélni az embereket a szerényebb fogyasztásra. Pedig százmilliók éheznek, koldusok és királyok élnek egymás mellett. Mindezen jelenségek fölé tornyosulnak a multik országokon átívelő hatással, teljes nemzeti jövedelmeket meghaladó bevétellel. Ők sem arról híresek, hogy szívesen lemondanának a profitról.

KÓBORLÓ FARKAS ÚTRA KEL

– Ha már a filmet említettük, Önt hasonlították valaha bármely vonatkozásban Attenborough-hoz?

– Nagyképű lennék, ha azt mondanám, hogy az övéhez hasonló szerepet betölthetek. Geológusként a természetnek egy kevésbé ismert és befogadható anyagával, a kövekkel foglalkozom. Az élővilág ennél mindig izgalmasabb volt a gyerekek meg a tévénézők számára. Ráadásul jártam Bristolban, Attenborough műhelyében, ahol a filmjei készülnek. Ha én egy külföldi helyszínre el akartam jutni forgatni, előbb szponzorokat kellett szereznem, s mire ki tudtam utazni, talán az esemény, amiért mentem volna, már rég tova is tűnt. Míg Attenborough-nak a világ legkülönbözőbb pontjain voltak bázisai, ahová csak a végső fázisban utazott oda, amikor már a kötélhágcsó is fel volt szerelve a fára, azaz teljesen más technikai feltételek között alkothatott. Az ő nyelve, az angol ráadásul világnyelv.

– Azért Ön is eljutott 109 országba. Gondolom, ez azt jelenti, hogy szinte minden helyszínhez,

Emlékek 1. Kanada

2. Alaszka

3. Malajzia

Találkozás emberevő pápuákkal

Gyerekek Kambodzsában

ahol épp történik valami a világban, személyes élmények kötik. Érzelmi kötődést is jelent mindez?

– Természetesen! Ha valahol vulkánkitörés, földrengés van, tájfun vagy hurrikán pusztít, máris előkeresem az ott készült fotóimat. 26 könyvet írtam, száz körüli filmet készítettem az ilyen helyekről. De anno gyerekként, kiscserkészként ez a fajta romantika még inkább beépült az ember tudatába. Amikor megszűnt a cserkészet és indiánok lettünk, a Kóborló Farkas nevet kaptam az indián keresztségben. Mindez az emlékeimben már afféle misztikus ködbe burkolózik. Volt, hogy egy hétre is elmentem egyedül a hegyek közé, tudatosan elkerülve más embereket, a településeket. A természetben eltöltött magányos éjszakáim egészen mély, szinte atavisztikus kapcsolódást jelentettek a tájhoz. De később az utazásaim során is mindig empátiával viszonyultam a helyi szokásokhoz, akár vallásokhoz. Nagyon érdekelt a buddhizmus, a hindu vallás, de számos iszlám országban is jártam. Mindig próbáltam megérteni, miért gondolkodnak bizonyos dolgokról másképp, mint mi. Ráadásul lehet valami a személyiségemben, mert ha mentünk mondjuk Afrikában vagy Dél-Amerikában egy őserdei csapáson a társaimmal, és ottélőkkel találkoztunk, ők valahogy mindig engem szólítottak meg, rajtam keresztül akartak kommunikálni a csoporttal. Persze lehet, hogy csak azért, mert már negyven éve is ősz szakállam meg borostám volt, és én tűntem a legöregebbnek...

Szigeti & Korán

könyvelés | adótanácsadás

BEMUTATKOZÁS

Fontos számunkra, hogy Ügyfeleink, akik megtisztelnek minket bizalmukkal, mindig elégedettek legyenek. Ennek egyik alapja, hogy minden kérdésükre gyors, alapos és érthető választ adunk, előre jelezzük és felkészítjük vállalkozásukat a várható (törvényi) változásokra.

Célunk, hogy biztonságban érezzék cégük ügyeit. Nagy örömünkre, Ügyfeleinktől csak pozitív visszajelzéseket kapunk. Büszkék vagyunk arra, hogy akik eddig minket választottak, azóta is ügyfélkörünkhöz tartoznak.

SZOLGÁLTATÁSOK

- TELJES KÖRŰ KÖNYVELÉS
- IFRS SZERINTI KÖNYVVEZETÉS
- BÉRSZÁMFEJTÉS
- TB ÜGYINTÉZÉS
- ADÓTANÁCSADÁS
- SZÁMVITELI TANÁCSADÁS
- PÉNZÜGYI TANÁCSADÁS

BIZTONSÁG, SZAKÉRTELEM

- SZAKMAI FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁS
- TÖBB MINT 15 ÉVES TAPASZTALAT
- FELSŐFOKÚ ANGOL NYELVTUDÁS
- FELSŐFOKÚ NÉMET NYELVTUDÁS
- RUGALMASSÁG
- ÜZLETI GONDOLKODÁS
- NAPRAKÉSZ ISMERETEK
- FOLYAMATOS SZAKMAI FEJLŐDÉS
- KIÉPÍTETT KAPCSOLATRENDSZER

KAPCSOLAT

1132 Budapest, Visegrádi utca 48.

+36 20 218 75 39
+36 30 430 06 26

info@szigeti-koran.hu

www.szigeti-koran.hu

Barcelona felett

BABU MÁSODIK ÉLETE

– Az érzelmi kötődés mellett nyilván adrenalint is jelentettek ezek a túrák. Soha nem félt?
– Dehogynem fél az ember, persze sokszor nem úgy alakulnak ki ezek a helyzetek, hogy már eleve felfokozott tudatállapottal közelíti meg őket. Én például mindig vigyáztam, nehogy beleessek egy gleccserhasadékba – a Kaukázusban teljesen váratlanul mégis beleestem! Annak köszönhetően jöttem csak ki, hogy egy hegymászótársam észrevette, hogy elfogynak a nyomok a hóban, és fentről irányított, milyen irányba keskenyedik a hasadék, hogyan tudok a felszínre vergődni. Afrikában pedig ahelyett, hogy a lábam elé néztem volna, hátrafelé fordulva beszélgettem a társaimmal, miközben ráléptem egy kígyóra. Rémületemben nagyot ugrottam, s kiderült, hogy egy zöld mamba volt az. A helybeli feketék azt mondták: „Babu (ez szuahéliül nagypapát jelent), te a második életedet kezdted meg!”. Mert az, hogy valaki rálépjen egy zöld mambára, és az ne marja meg, a csoda kategóriájába tartozik. De voltak más baleseteim is, számos helyen összesze vagyok rakva, meg vagyok stoppolva.

– Sok évtizednyi kalandozás nyilván ezzel is jár. Azt kapta a hivatásától, amit valaha megálmodott?
– Ami biztos: minden csak lassan vált valóra. Amikor gyerek voltam, elképzelhetetlennek tűnt, hogy egyáltalán külföldre utazzunk, még az 50-es években az egyetemen is úgy tanultunk a vulkánokról, a gleccserekről, hogy még reményünk sem látszott arra, hogy valaha például magas hegységekbe el fogunk jutni. Később is csak lépésről lépésre nyíltak meg a kapuk, amiken keresztül egyre közelebb kerülhettem a rég megálmodott objektumokhoz. Nem lehetek elégedetlen a sorsommal, még ha nem is kaptam meg a mai fiatalokhoz hasonlóan azt az esélyt, hogy szabadon kószáljak a világban. De talán pont az a felfokozott vágy, ami palackba zárt szellemként mindig ott volt bennem, szabadította fel azokat az energiákat, amik hozzásegítettek az utazásokhoz, a róluk írt könyvekhez és a filmekhez.

TELE

TÁVKÖZLÉSTECHNIKAI
SZOLGÁLTATÓ KFT.

SIÓFOK

TELE Kft.

- HÍRKÖZLÉSI HÁLÓZATOK ÉPÍTÉSE (RÉZ, OPTIKA, KOAX)
- LÉGKÁBELES, FÖLDKÁBELES, ALÉPÍTMÉNYES HÁLÓZATOK TERVEZÉSE, KIVITELEZÉSE
- FÖLDMUNKAVÉGZÉS

MEGRENDELŐINK ELÉGEDETTSÉGE A MI SIKERÜNK!

ELÉRHETŐSÉGEINK:

Tel.: +36 30 9472 164, +36 84 318 618

E-mail: tele93@telekft.t-online.hu

„Elkerülni a kezelhetetlent, de kezelni az elkerülhetetlent”

KLÍMAVÁLTOZÁS – MIT TEHET EGY GAZDÁLKODÓ?

Szerző: Benkő Péter
Fotó: Profimedia - Red Dot

Globális felmelegedés, éghajlatváltozás – a járvány idején kevesebbet foglalkozunk vele, holott ugyanúgy része a mindennapjainknak, mint akár a cikkünk írásának idején fennálló kijárási korlátozások. Csak most más köti le a figyelmünket, a járványhelyzet kap igazán hangsúlyt, kerül jobban az érdeklődésünk középpontjába – nem véletlenül. Ami viszont közös bennük: mindkettő – a vírus is, a klímaváltozás is – számunkra láthatatlan, megfoghatatlan dolgok, világot megváltoztató hatásaikat azonban – sajnos – annál jobban tapasztaljuk, érezzük. Nem abban szeretnénk most elmélyedni, milyen kapcsolat van, létezik-e egyáltalán a két jelenség között, hiszen erről bizonyítékok híján talán a leghozzáértőbbeknek is csak sejtéseik vannak. Sokkal gyakorlatibb szemszögből közelítjük meg a globális éghajlat-változási folyamatokat, a világra, de leginkább Magyarországra, azon belül is a mezőgazdaságra fókuszálva.

A JÉGDUGÓ, AZ ÓCEÁNI SZÁLLÍTÓSZALAG ÉS AZ EL NIÑO

Mindenekelőtt arra vagyunk kíváncsiak, mennyire gyors a fenti folyamat, mire készülhetünk. Dr. Mika János éghajlatkutatót, egyetemi tanárt kérdezzük erről, aki hangsúlyozza, a folyamat nyilván létezik, tapasztaljuk, de hogy radikálisan felgyorsuljon, annak nem látja különösebb veszélyét. – Ha a jelenlegi, évtizedenként 0,15 °C melegedés állandóságát feltételezzük, akkor 2100-ra földi átlagban 1,2 °C hőmérséklet-emelkedést várhatunk, a szárazföldek területén ennek csaknem a duplája. A legkisebb változás az Egyenlítő vidékén lesz a sok felhő, csapadék miatt, a legnagyobb pedig értelemszerűen a szárazföldi vidékeken – mondja az éghajlatkutató, aki felhívja a figyelmet arra, hogy az összes tudományos forgatókönyvet figyelembe véve, 1 és 5 °C között várható a felmelegedés mértéke a századfordulóra. Arra is rámutat, amennyiben a konkrét érték

a 3 °C környékét eléri, abban az esetben már visszafordíthatatlan, veszedelmes történések következhetnek be.

– Milyen konkrét folyamatokat képzeljünk el?

– Három jelenséget emelnék ki. Az egyik a Nyugat-Antarktisznál lévő jégdugó, amely, ha megolvad, annak 5 méternyi vízszintemelkedés lesz a következménye, ezt semmiképp sem szabad megengedni. A másik változás az úgynevezett óceáni szállítószalag, a globális vízkörzési rendszer (ami az óceáni medencék vizét cseréli, a hőt szállítja) lassulása-leállása, ami miatt 10-15 fokkal alacsonyabb lesz az Atlanti-óceán hőmérséklete, miközben a Föld minden más részén nőni fog. Harmadikként pedig az El Niño jelenség gyakoribbá válását említem, ami igen sok szárazföldi területen eredményez több hónapos szárazságot.

– Mit érez meg mindebből hazánk és térsége?

– Nálunk a felmelegedés 30 százalékkal gyorsabb az átlagosnál, de nem ez jelenti a nagy veszélyt, hanem a száraz időszakok: miközben gyakoribbak lesznek az aszályok, ezzel együtt a hirtelen lezúduló csapadék mennyisége is nő, eloszlása pedig nem lesz egyenletes, ami fura helyzet, nem is könnyű előre jelezni. A szakemberek dolgát megnehezíti, hogy csupán rövid időszakokra látnak igazán pontos időjárási képet.

SZÁRAZSÁG, HŐSTRESSZ, NAPÉGÉS

Arra vonatkozóan, hogy milyen hatással lesz a mezőgazdaságra a klímaváltozás, dr. habil Lakatos László egyetemi docenst faggatjuk, aki négy folyamat felgyorsulását sorolja, közülük elsőként a szárazságot említi. – Hazánk ugye kontinensünk egy medencéjében fekszik, emiatt a jövőben számítanunk kell hosszabb csapadékmentes időszakokra, összmennyiségben kevesebb esőre.

50-60, akár 80 mm-es éves visszaesés összességében korántsem okozna akkora problémát egyenletes eloszlás mellett, mint az időbeni eloszlás radikális változása. Konkrétan tehát hosszabb szárazabb időszakokra számíthatunk. Itt jön a képbe megoldásként az öntözéses gazdálkodás kiépítése, bevezetése, hiszen már most 10-ből egy év csupán, ami bőséges csapadékot hoz jó eloszlásban.

Az emiatti aggodalom még nagyobb lehet a Kárpát-medence déli, délkeleti területein, a Közép-Tisza mentén, sőt egész Dél-Európát érinteni fogja – mondja az egyetemi docens, rámutatva arra is, a folyamat középhegységeinkben már mérsékeltebb lesz, aztán valahol a magasabb szélességeknél (Lengyelország területén) fordulhat át, ahol és onnan északabbra nő majd a csapadékmennyiség.

– Ki lehet-e számokban fejezni, mekkora változást jelent mindez?

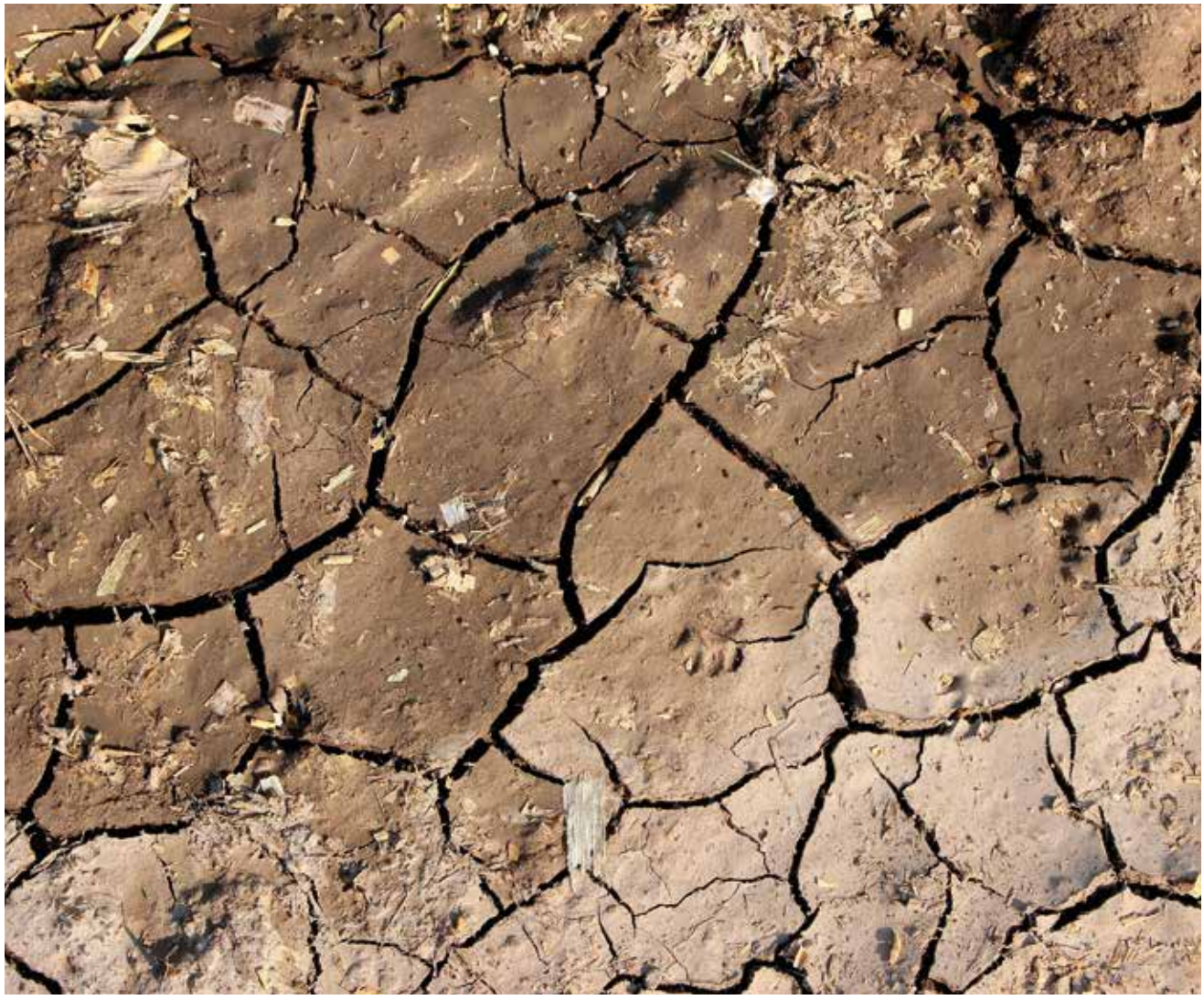
– Nehéz megmondani, hogy a mostani átlagos évi 800 mm-ről mennyit csökken a lehulló csapadék, de valamelyest kevesebb lesz. Azonban 50-60, akár 80 mm-es éves visszaesés összességében korántsem okozna akkora problémát egyenletes eloszlás mellett, mint az időbeni eloszlás radikális változása. Konkrétan tehát hosszabb szárazabb időszakokra számíthatunk. Itt jön a képbe megoldásként az öntözéses gazdálkodás kiépítése, bevezetése, hiszen már most 10-ből egy év csupán, amely bőséges csapadékot hoz jó eloszlásban. Ma már az az év ritka, ezért különleges, amikor nincs vízhiány…

– Ha a szárazság együtt jár a hőséggel, az bizonyára igen kedvezőtlen.

– Igen, és amennyiben a napi maximális hőmérséklet 35 fok feletti, az már eredményezheti a hőstressz kialakulását, s kellő csapadékhiánnyal társulva ezt bizony nem minden növény tűri. Ugyancsak a magas hőmérséklet és az intenzív napsugárzás okozza a napégést.

– Mik a jelei a folyamatnak?

– Gyümölcsök felületén megjelenő barnás foltok, mely által eladhatatlanná válik a termés. Speciális védőfelület kialakításával védekezhetünk a napégés ellen, mikroszórófejes öntözéssel vagy permetezéssel reflexivitás-növelő anyagot kijuttatva a növényre. Nem vegyszer ez, csupán védőfilmszerű réteget képez a gyümölcsön, biztosítva annak védettségét. Sok esetben a kijuttatott hűtővízpermet is csökkenti a gyümölcs hőmérsékletét.

AGROTATA Kft.

- Növényvédő szer, műtrágya, vetőmag, termény nagykereskedelme
- Mezőgazdasági Integráció
- Termeltetés finanaszírozás
- Szaktanácsadás

agro Tata Kft.

ELÉRHETŐSÉG:

Telefon:
00-36-309326734

E-mail:
agrotata1@t-online.hu

MELEGSZIK, MÉGIS FAGY?

Sokan furcsának, ellentmondásosnak érzik késő tavaszi fagykárokról beszélni a globális felmelegedéssel párhuzamosan. A gazdák azonban rendszeresen emlegetik, melyik évben éppen mi fagyott el. Hogy is van tehát ez? Dr. habil Lakatos László szerint az okokat abban kell keresni, hogy a teleink eleve enyhébbek, a jövőben még enyhébbekké válnak, tehát korai tavaszodásra számíthatunk. – A növény a téli időszakban tolerálja a fagyot, de ha érzi az enyhe időjárást, hamarabb, akár január-februárban kikerül a védettségből, a nyugalmi időszakból, megkezdi a vegetációs fázist, elkezd virágozni. Bizony, egy alattomos faggyal szemben ekkor már védtelen. Ha a megszokott áprilisi virágzás korábbra tolódik, egyetlen márciusi fagy is megsemmisítheti a teljes termést – mondja a docens, aki megerősíti azt is, lehet és kell is számolni tavaszi fagyokkal a jövőben is, a kockázat tehát nő. Megoldásként említi a késői virágzású fajták telepítését, vagy a virágzáskésleltetést.

ELHAGYNI A TERÜLETET – KÉTFAJTA ÉRTELEMBEN IS

Utóbbi azt jelenti – mondja –, hogy az ültetvényeket magasabb tengerszint feletti helyre telepítik, ha van rá lehetőség, s ott később indul be a vegetációs időszak is. – Érdekes példaként említek egy barackültetvényt Göncön, ahol nagyobb magasságba helyezték át, elkerülve ezzel a fagykockázatot. A fák ott csak április végén virágoznak, így zárták ki a fagykockázatot az egyébként hőigényes baracknál – mondja el Lakatos László.
Dr. Mika János a területelhagyást egészen más szemszögből nézve vizsgálja, megemlítve, hogy a fokozódó klímaváltozás elvándorlási feszültséget okoz azokon a helyeken, melyeket intenzíven érint. – Például a tengerpartokon vagy azok közelében – jegyzi meg, hozzátéve, a világ népességének nagyjából a fele ilyen helyen él, s a tengerszint-emelkedés miatt jó részük kénytelen lesz másutt otthont keresni. Példaként Szíriát említi, ahol már érezhetően zajlik az éghajlat még szárazabbá válása. Mint mondja, 2050-re az elvándorlás legalább 250 millió embert vagy annál sokkal többeket is lakhelyelhagyásra kényszeríthet. S hogy mire érdemes még felkészülnünk, erre a kérdésre szintén a tavaszi fagyokat említi először. – Paradoxon, azt hinnénk, ritkulnak a fagyok, de nem, az időjárásunk anticiklonális jellege miatt korábbra helyeződnek. Jellemző lesz a téli hótakaróra, hogy rövidebb ideig vagy vékonyabb rétegben nyújt majd kisebb védettséget a fagyok ellen a vetések számára. Komoly kockázatot hordoz magában ez is.

HASZNÁLJUK KI AZ ELŐNYÖKET!

A környezeti nevelés dr. Mika János szakterülete. – Mit tehetünk a mindennapokban azért, hogy minél hatékonyabb legyen az ez irányú tevékenységünk? – kérdezem. – Két fő és fontos társadalmi cselekvés létezik, mindkettőt muszáj erősíteni. Az egyiket talán Hans Joachim Schellnhuber német fizikus fogalmazta meg a legtalálóbban egy kiadványának a mottójaként, ez magyarul így hangzik: „Elkerülni a kezelhetetlent, de kezelni az elkerülhetetlent”. Úgy gondolom, ez önmagáért beszél – mondja az egyetemi tanár. – A gyakorlat-

ASZÁLY? **JÖHET.**
EURALIS SZEMES CIROK. ASZÁLYBAN IS BIZONYÍT!

www.euralis.hu

EURALIS

AGROSZEMEK 1990

ban annyit jelent – teszi hozzá –, hogy csökkentsük a szén-dioxid-kibocsátást, ezzel sem erősítve tovább a folyamatot. A másik pedig az alkalmazkodás, mely révén mérsékelhetjük a környezeti károkat, s kihasználhatjuk az előnyöket.

– A klímaváltozás mely előnyeit használhatjuk ki?

– Ezek egy része elhanyagolhatónak tűnik, pedig az előny bármekkora legyen, összeadódik. Ilyen például az, ha egy enyhe tél folyamán a vékonyabb zúzmararéteg kevésbé tördeli a fák ágait, vagy az enyhébb telek fűtését minél kevesebb energiával lehet megoldani. Ráadásul az sem

„Elkerülni a kezelhetetlent, de kezelni az elkerülhetetlent”. A gyakorlatban annyit jelent, hogy csökkentsük a szén-dioxid-kibocsátást, ezzel sem erősítve tovább a folyamatot. A másik pedig az alkalmazkodás, mely révén mérsékelhetjük a környezeti károkat, s kihasználhatjuk az előnyöket.

mindegy, milyen energiát használunk, ezen a szemléleten sem árt változtatni. Éghajlatváltozás szempontjából a megújuló energia sokkal kevesebb kárt okoz, de éghajlatvédelmi szempontból még a nukleáris energia is jobb a fosszilis tüzelőanyagoknál. Utóbbiakon belül pedig a földgáz szén-dioxid-kibocsátása csak 60 százalék a szénéhez viszonyítva, tehát a földgázt érdemes preferálni olyan helyeken, ahol nem váltható ki a hagyományos tüzelőanyag megújuló energiaforrással. Ipari méretekben ez már látványos előrelépés.

Dr. Mika János éghajlatkutató egyetemi tanár hazánk területén belül az Alföldet, annak egyes térségeit említi, mint olyan helyeket, ahol fokozottan hátrányos lehet a klímaváltozás hatása hosszabb távon.

***

A globális felmelegedés folyamata tehát tart, ha nem is évről évre, de egy teljes évszázadot vizsgálva mindez jól látható. Tapasztalni fogunk a jövőben olyan jelenségeket, folyamatokat, melyekhez ma még talán kevésbé szoktunk hozzá. Amit nem befolyásolhatunk, lehetőleg kezeljük hatékonyan, a legjobb módszerekkel, s amit megtehetünk, azt tegyük is meg, amíg nem késő. Saját magunk, gyermekeink, unokáink és még – remélhetőleg – sok-sok generáció boldog életét segítve, jövőjüket élhetőbbé téve ezzel.

MOVINGLOBE LTD.

GÖRDÜLÉKENY **IPARI MEGOLDÁSOK**

A MOVINGLOBE KFT 2004-ben kezdte meg müködését gépalkatrész kereskedöházként a Közép-Európai piacon. A piaci kereslet szolgáltatásaink bövitését igényelte, ezért mára cégünk teljes körü müszaki-, technikai-, tervezési és gyártási szolgáltatást nyújt ügyfeleinek. A megrendelöi igények teljes körü kielégitéséhez rugalmas és innovatív megoldásokat nyújtunk az ipar bármely területén. Cégünk az általa szolgáltatott valamennyi árucsoportban teljes kínálatot biztosit a termékcsoport piacvezetöivel szorosan együttmüködve. Ez garantálja a legmagasabb minöségi követelményeknek való megfelelést.

Célunk:

Tevékenységünkkel csökkenteni, partnereink karbantartási, gyártási költségeit. Növelni versenyképességüket, hozzájárulva ezen keresztül a gazdasági erösödéséhez, hatékonyságának növeléséhez.

Kereskedelem: segédanyagok és alkatrészek

Hajtástechnikai elemek: ékszíjak, láncok, szállító szalagok

Olaj és kenöanyagok forgalmazása, környezetterhelö szennyeződés, előírás szerinti eltávolítása

Hegesztés, csiszolás, ragasztás, rögzités, csomagolás

Hidraulikus, pneumatikus csatlakozók, tömlök, pneumatikus munkahengerek

Tömítéstechnikai elemek: zsinórtömítések, O gyürük, profiltömítések

Gépelemek: gépalkatrészek, kompresszorok, mérö-eszközök, elektromos kisgépek, kéziszerszámok

Referenciaként néhány cég:

Volkswagen konszern • AUDI Hungária Motor KFT • Nemak Györ KFT • Motim Timföld és Mükorund Zrt • Becton Dickinson Hungary Kft • Bridgestone • Tatabánya Termelö Kft • BOS Plastics Systems Hungary Bt • Györi Plast Müanyagipari Kft • Busch Hungária KFT

MOVINGLOBE KFT. info@movinglobe.hu
9011 Győr, Sugár út 118. www.movinglobe.hu

MOVINGLOBE LTD.

Angolkertből lett őshonos gyümölcsös

Szerző: Mátyás Klára
Fotó: Kovács Zoltán

Hatszáz őshonos gyümölcsfát ültettek az egykori kelédi kastély valamikori angolkertjébe. Mert gondolkodnak az agráriumban Vas és Veszprém megye határán: legyen szó hagyománytisztelő kezdeményezésről, mint a falültetés, vagy éppen újításokról, mint a spárga- és sztévia-innováció.

Alma, körte, cseresznye, barackok, szilva, meggy: őshonos gyümölcsfajtákból vásároltak be a kelédiek, a kastély valamikori angolkertjét alakították át gyümölcsösnek. Balmazújvárosból szokták beszerezni a csemetéket, 1700-at ültettek már korábban, most azonban a Zala megyei Tilaj községből hozták a hatszáz fát – mondta el Feiler Ferenc, Keléd polgármestere. Nem véletlenül választották a zalai falut, ugyanis ott közmunkaprogramban nevelik a csemetéket. Kedvezményesen kapták, hiszen nagy tételben vásároltak, 1400-1600 forint egy-egy csemete, a kelédiek 1000 forintot fizettek körülbelül darabjáért – számolt Feiler Ferenc. A 600 fa több mint 130 fajta, amilyen csak volt Tilajon, mindegyikből hoztak: például oszkói aszaló cseresznyét, senkó ropogós cseresznyét, zöld ringlót, muskotály szilvát, spanyol meg pándi meggyet, fehér téli almát, kései meg korai eper almát. A polgármester kiemelte az alapos és megbízható szakmai hátteret, hiszen a pórszombati Kovács Gyula instrukciói nyomán készültek a Kelédre hozott csemeték.

– Ha kimegyünk egy faluba, az önkormányzat faültetése jellemzően szimbolikus, persze fontos a példaadás. Ahol viszont hatszáz fát ültetnek, az nem csak szimbólum, munkát ad a helyieknek – méltatta V. Németh Zsolt, a térség országgyűlési képviselője, amikor jelképesen egy koszosalma-csemete elültetésében segédkezett. Úgy fogalmazott, kedvére való az irány, hogy a klímaváltozás kihívásai közepette előtérbe helyezik az őshonos gyümölcsöt.

Nyolc éve az úgynevezett Start programban kezdték a települési, önkormányzati szintű gazdálkodást, most negyvenegyen dolgoznak a Belügyminisztérium koordinálásában zajló programban Keléden – mondta a polgármester. Feiler Ferenc felidézte, hogy annak idején állami földet kaptak a kezdéshez, 3,2 hektáron indultak, azóta csaknem megtízszerezték a területet, jövőre ugyanis már 31 hektáron gazdálkodnak. Sok önkormányzati területet hasznosítottak, ilyen az egykori kastély valamikori angolkertje, amit most pucoltak ki, hogy legyen helye a gyümölcsösnek. A kert önkormányzati tulajdon, egykor a kastély, az épület is az volt. Aztán eladták, holland tulajdonosa használt bútorokkal kereskedett benne. Nemrégiben kiürült, most ingyen használhatja az önkormányzat, de szeretnék ismét a magukénak tudni – és talán régi fényébe helyreállítani, de ez már egy másik terv. A kert mindenesetre már átalakult: az elburjánzott bozótot kiirtották a csaknem

4 hektáron, porhanyós, frissen átforgatott földbe kerültek a válogatott gyümölcscsemeték. Akik ültettek, ők gondozzák majd a kertet, a kelédi közfoglalkoztatottak. Ők dolgoznak a többi, művelés alatt álló földterületen is. Messze földön híres a paprikájuk, ugyanis különleges fajtát vetnek és szednek, nem bántja az epét, bárkinek jó szívvel ajánlják.

A hagyományos zöldségek és gyümölcsök mellett az innováció is jellemzője a kelédi gazdálkodásnak, hiszen a környéken csak itt termesztenek spárgát, három hektáron édesburgonya terem jövőre, és különösen édes kezdeményezésük is van: egy hektáron stevia vagy sztévia, ha úgy tetszik, jázminpakóca. A stevia levelét, illetve az abból kinyerhető szteviozidokat sokfelé édesítőszerként használják, az utóbbi években egyre népszerűbb, hiszen ízhatása az azonos tömegű cukorénál mintegy háromszázszor erősebb. Az idei termésből még nem édességet emelt ki Feiler Ferenc: a szokásos 3 tonna helyett csaknem 11 tonna uborkát szedtek a 2,5 kilométeres kordonos vetés eredményeként. A savanyítóban nem győzték üvegekbe pakolni, kivételesen hordókba került a 2020-as kelédi uborka. És van aszaló, lekvárfőző, lékészítő, vagyis lesz kapacitás a feldolgozásra, ha a most elültetett gyümölcsfák termőre fordulnak néhány év múlva. A feldolgozóüzem raktára most tele van, hiszen a koronavírus-járvány miatti korlátozások nyomán több konyha sem üzemel azok közül, amelyeknek beszállítója a kelédi kis üzem.

A praktikusan sok kis helyiségre osztott épület volt talán a kiteljesedése a kelédi gazdálkodásnak, az eddigi egyik legfontosabb állomás a munkahelyteremtésben, abban, hogy a helyiek és a környékbeliek is megtalálják számításukat az agráriumban.

Az idei esztendő pedig nem csak a vírushelyzet okán hozott változást a kelédiek munkájában – számolt be a polgármester a faültetés alkalmával. Az első néhány évben nem fogadták szívesen, nem nézték jó szemmel az önkormányzati gazdálkodást a környékbeli magyar gazdák, segítséget legfeljebb az itt tevékenykedő külföldiektől kaptak, például, ha egy-egy nagy gépre volt szükségük kölcsönbe. Idén mintha fordult volna a hozzáállás a magyar gazdálkodók részéről.
Nem csak zöldségekben és gyümölcsökben „nagyok" a kelédiek, hiszen a környék legjelentősebb háztáji gazdálkodása folyik a faluban. Annyi tyúk sehol nincs a környéken, mint itt, ellátják tojással a környező településeket is – mondta a polgármester. És ami ugyancsak kiveszett, kikopott az utóbbi években: anyakocáért és hízóért is mennek Kelédre. Feiler Ferenc úgy látja, hosszú távra tervezhetnek a terményeikkel. Kiemelte azt is, hogy a falu életét jelentősen megváltoztatta az agrárlehetőség, ami kihat a kulturális és a sportéletre is.
Számos tervük van még, például kihasználnák a Veszprém megye felől és felé érkező átmenőforgalmat, meg azt, hogy kerékpárútvonal vezet át a településen: a bicikliseknek pihenőt építenek. A kelédi hosszabb és rövidebb távú célokat, meg a hajnali négy óra előtt kezdődő mindennapokat nem a pénz mozgatja, hanem a lokálpatriotizmus, amely Feiler Ferenc szerint nemcsak őt fertőzte meg, hanem az egész közeget. Szerinte, aki itt dolgozik – pedig vannak szép számmal távolabbról ingázók –, az egy kicsit kelédi lesz. Meg szerinte az is, aki egyszer megfordul a faluban, ahol az őshonos gyümölcsök tradíciója tökéletesen megfér a sztévia innovációjával.

Vágjunk bele a vályogkészítésbe!

SZAKMA? MESTERSÉG? TUDOMÁNY?
MINDENKINEK, MINDENNEK HASZNOS

Szerző: Benkő Péter
Fotó: Globális Nézőpont Alapítvány

„Újra divatba jött a vályog” – olvastam egyebek mellett nemrég egy sajtóközleményben, erről rögtön arra gondoltam, hogy hát ahhoz, hogy megint divatba jöjjön, valamikor csak ki kellett, hogy menjen a divatból. Valóban így volt ez? És egyáltalán találó-e a „divat” szó egy hagyományos, sok évszázados építőanyagra utalva? Utánajártunk ennek, és kiderítettük, a tendencia igaz, a számtalan modernnek nevezett anyag és technika miatt az emberek szakítottak azzal a helyben termelhető, tradicionális, olcsó nyersanyaggal, mely meghatározhatatlanul hosszú időn át az OTTHONT adta számukra, és – mint az majd ki fog derülni cikkünkből – az igen alacsony rezsiköltséggel fenntartható házakat. No meg az ugyancsak költséghatékony és környezetbarát élettel is szakítottunk, de ez már egy másik történet. Való igaz, mára megfordult a dolog – ezt a Globális Nézőpont Alapítványnál is megerősítik, akik Sarudon, Heves megye csücskében lévő központjukat is a vályogtechnológia segítségével újították fel, látványos, élvezetes programot nyújtva a műveletekben részt vevő felnőtteknek-gyerekeknek. Reneszánszát éli, hogy így fogalmazzunk, a vályogépítkezés és annak technológiája. Ha valaki ismeri a vályogkészítést, annak építőanyaggá való formálását, belőle pedig a házkialakítás lépéseit, ez az alapítvány szakembereiről, vezetőiről abszolút elmondható, ezért is kerestük meg Tóth Zoltán elnököt, akivel bővebben beszélgettünk a technikáról, a vályogházak nyújtotta előnyökről és az igényekről.

– Az érdeklődés ma újra nőni látszik a vályogházak iránt, pont azok rendkívül jó tulajdonságai miatt. Ám egyrészt a régi parasztság, a paraszti élet leértékelődésével, meg hogy saras, koszos munka az egész – és biztos az épület is az lesz –, az új, korszerűnek hitt építőanyagok sokáig látszólag gyorsabb, stabilabb megoldást nyújtottak, kiváltva, majdhogynem elfeledtetve a vályogot mint jó alternatívát. De szerencsére csak majdhogynem – mindaddig, amíg újra rá nem jöttek az emberek, hogy a vályog egészséges, mert úgynevezett lélegző házat eredményez, melynek olcsóbb az energiaellátása, és akár saját kezűleg is kitermelhető, előállítható az alapanyaga. Fogalmazzuk meg azt is, hogy minimális ökolábnyomot hagy maga után a technológia, hiszen ma már ugye ez is szempont – foglalja össze a lényeget Zoltán.

HOGYAN KÉSZÜL? – A VÁGYOGVETÉS

Sokan laknak vályogtéglából épített házban, sok százezer hasonló épület található ma is az országban, sokan láttak esetleg vályogvetést is, és szintén jócskán élnek köztünk olyanok, akik kimondottan vágynak rá, hogy vályogházban teremtsenek otthont a fent leírt kedvező tulajdonságok miatt. Aki azonban hallott róla, de mégsem ismeri igazán, netán kétségei lennének, hogy azokat eloszlassuk, most bemutatjuk az alapítvány elnöke segítségével, mi is az a vályogtégla, a vályogvakolat, és hogyan készülnek. Nézzük csak!
– A vályog egy olyan anyag, amiért nem kell felkeresni építőanyag-telepet – szögezi le Tóth Zoltán, s mint mondja, az alapanyag, tehát az agyag majd minden telken picit leásva már megtalálható, ez az alapja a vályogtéglának. – Az agyag önmagában vagy homokkal keverve, illetve lótrágyát és töreket, azaz tört szalmát hozzáadva remek téglaalap. Téglát vályogvetéssel készítenek belőle,

Létezik a vályogteszt – egy befőttesüvegbe vízzel felkevert talált anyagot helyezünk, hagyjuk leülepedni, ennek folytán rétegek alakulnak ki. Ez a teszt mutatja meg, mennyi az alapanyagban az agyag, s ez alapján lehet bekeverni homokkal. A tiszta vagy homokkal kevert agyagot kell szalmával, lótrágyával elegyíteni, összedolgozni, majd vagy présbe helyezni, vagy fakeretbe formázni. Aztán ezeket a téglákat szárítani, s ha kiszáradt, ez alkotja a falat.

vagy egy fakerettel formázzák, és szárítják ki téglává. Viszont nem csupán téglaként, hanem tapasztva is használják a vályogot, fecskefalnak vagy csömpölyegként (vályogrudak egymásra helyezve), illetve ennek a keverési arányát megváltoztatva lehet vele vakolni – akár a jól ismert égetett téglára is.
Az emberek többsége bizonyára azért óvatos a vályoggal, mert talán azt hallotta, látta, tapasztalta, hogy ezek a házak nem igazán stabilak – jegyzem meg, rákérdezve, vajon mivel erősíthetjük meg a házat, a falakat statikailag, mert bizonyára létezik erre jó megoldás.

– A falak egyetlen veszélye ugye a víz, így két dolog lényeges: a talapzat, tehát az alap, és a ház kalapja, azaz a teteje, azért, hogy sem lentről, sem fentről ne érje nedvesség a falat – tudom meg. – Az alap jó, ha sóderes, köves, mert az elvezeti a vizet. Alul lehetnek nagyobb sziklák, majd felfelé haladva egyre apróbb kövek, ami így hajszálcsövességet hoz létre, és segít elszívni a nedvességet – folytatja Zoltán, s elmeséli, Kovács István építész barátjuk még üvegtörmeléket is használt erre a célra. – Persze, ha arra gondolok, a régi tanyánkon, Apajpusztán alap sem volt, mégis megfelelően védett a tető. Ott döngölt föld volt az alap, ugyanúgy a szobák talaja is. A tetővel kapcsolatban egyébként hozzáteszem, hogy akkor jó, ha minimum 80 centit kilóg a faltól, mert így jó eséllyel nem engedi, hogy az ázzon. A stabilitást mindezek mellett még az is meghatározza, mennyire szívós a tégla. Mandu Sanyi barátom például kizárólag tiszta agyag és szalma keverékét használja, ami még az esőnek is ellenáll, erre segít rá lótrágya hozzáadásával – hallom a másik jó példát. – Aztán fontos még az alapanyag eldolgozottsága, csomómentessége, és ha a téglák jól vannak rakva statikailag, ráadásul megfelelő a kötőanyag is, akkor nagyon-nagyon sokat elbír súlyban és években a vályogfal és -ház. És tulajdonképpen ez a legfontosabb.

MENNYIBE KERÜL? – RÖVID TÁVON MEGTÉRÜL

Ez így is van, de korántsem mindegy az – jegyzem meg –, amiről az elején is beszéltünk, hogy mekkora rezsiköltséggel tarthatók fenn a vályogból készült házak egy „hagyományos” épülethez viszonyítva.

– Erre azt mondom, vályogból építkezni sokszorosan megtérül! Anno a 80 centi vastag vert fallal rendelkező tanyaépületünket egy – sokan talán még ismerik – „jancsikályhával” befűtöttük a mínuszokban, a kamra pedig tartotta a 14 fokot nyáron is. Megvalósult tehát a sokat emlegetett „télen fűt, nyáron hűt” elv, és ha belegondolunk, egy mai lakóépület fűtése bizony hatalmas összeg télen, hűtése sem kevés nyáron, ha azt klímával vagy gázzal oldják meg. Konkrét számokkal alátámasztva, a szüleim téglaépítésű házában 60-70 ezer forintra is rúgott a havi gázszámla a hidegben, nyáron meg a klíma működtetése dobta meg 20 ezerrel a villanyszámlát. Ugyanakkor mi a helyzet egy vályogháznál? Klíma nem szükséges, télen meg napi néhány darab fa kell csupán a tűzre…

Nem is csoda, hogy reneszánszát éli az anyag és ez a módszer az építkezésben, olyannyira, hogy a Globális Nézőpont Alapítványhoz Sarudra még Belgiumból és Skóciából is érkeztek nemrég érdeklődők. Tehát nem csak Magyarországról

jönnek tapasztalatokat szerezni. Valamit „tud” a vályog ezek szerint, amit talán a nyugat-európaiak sem tudnak...

– Alapvetően Franciaországban indult meg igazán ez a fajta építkezés, de Németországban is áll igen sok XIII. századi épület, ráadásul az unió is az egészség és az ökológia pártján van. Ezért terelődik egyre jobban vissza a figyelem erre az építészeti formára – mondja az elnök, ami arra is rámutat, ezek mellett persze a dombházak, a szalma- és gerendaházak is előnyt élveznek manapság. – Magyarországon az ősi tudás főként a cigányság kezében volt, illetve régen a parasztság kalákába állt össze egymás házait felhúzni. A mai körülmények újra visszaterelnek bennünket erre a fajta összefogásra, egyben egy hagyomány feleleventésére, melynek hazánkban nagy kultúrája volt. Hatalmas tudásanyaggal rendelkezünk ezen a téren, amit csupán fel kell eleveníteni.

MIKOR JÓ A KITERMELT AGYAG? – A TESZT MEGMUTATJA

S hogy hogyan lehet elsajátítani a vályogkészítés tudományát, honnan és milyen módszerrel termelhető ki az alapanyag, majd hogyan lesz belőle tégla, aztán falak, végül ház – ezt is elmondja a Globális Nézőpont alapítvány elnöke, aki ismerteti a fő lépéseket.

MINDENT FELKAROLNAK, AMI HASZNOS A TÁRSADALOMNAK

A Globális Nézőpont egészségügyi, oktatási, kulturális alapítvány neve is sugallja, minden olyan dolgot preferál, ami az emberek helyzetét, életét könnyíti.

„Részt veszünk a természetes építkezés oktatásában, a fiatalok természettel való kapcsolatának megerősítésében, s az egyik legnagyobb kihívás számunkra az autizmus kérdése, ahol épp egy klinikai kutatást indítottunk el két egyetem professzorával és a szülői közösségünkkel karöltve.

Ugyanezen a néven (Globális Nézőpont) működő országos szövetségünk olyan tanfolyamokat is szervez, mint a természetben fellelhető ehető vadnövények megismerése Medveczky Zoltán vezetésével, vagy vizsgáljuk, ezekből az alapanyagokból miket lehet készíteni Kasza Anita által bemutatva.

Visszük a hagyományőrző vonalunkat is: csikósok, betyárok által, a Cséphadaró Egyesület képviseletében. Emellett vályogfesztivált is tervezünk több helyen az országban, például Sarudon, a hely felvirágoztatójával, Kücsön Gyulával, aki ott a fiatalokat evezős sportban indította el, de fontos számára a lovas élet és a lovas terápia is.

Együttműködünk a Magyar Breaktánc Szövetséggel, ahol a fiataloknak adunk az elkallódás helyett jó esélyt akár kikerülni az olimpiára, de még mozgássérülteket is oktatunk Barlein Zsolt jóvoltából.

Szóval minden vonalat képviselünk, ami csak hasznos lehet egy társadalomnak!”

– Agyagot ugye, mint említettem, majdnem mindenhol lehet találni, kicsit vagy jobban leásva a kertekben a termőréteg alá. Épp pár napja készítettünk gödröt egy tartálynak, amikor rengeteg agyagra találtunk, meg is lepődtünk. Az ország területének nagyjából 80 százalékában van agyag a talajban. Létezik aztán a vályogteszt – egy befőttesüvegbe vízzel felkevert talált anyagot helyezünk, hagyjuk leülepedni, ennek folytán rétegek alakulnak ki. Ez a teszt mutatja meg, mennyi az

alapanyagban az agyag, s ez alapján lehet bekeverni homokkal. A tiszta vagy homokkal kevert agyagot kell szalmával, lótrágyával elegyíteni, összedolgozni, majd vagy présbe helyezni, vagy fakeretbe formázni. Aztán ezeket a téglákat szárítani, s ha kiszáradt, ez alkotja a falat.

MIT TUD MÉG? – NEM CSAK TÉGLAVETÉSRE JÓ

Zoltán kiegészíti ezt azzal, hogy lehet döngölt falat is húzni, amit fazsaluban taposnak rétegről rétegre, lehet gombócokból is fecskefalat húzni vagy rudas csömpölyegből rakni. Sokféle megoldás van. Az építéskor nyilván első az alap létrehozása, majd a fal felrakása, és a végén a tető. A tetőnél a födém kereszttartó gerendái alá, a falba, szintén helyeznek gerendát, azért, hogy meg ne rogyjon a fal.

– Tegyük fel – vetem közbe a kérdést, mert bizonyára vannak, akik így gondolják –, valakinek nincs ideje új vályogházat építeni, de vesz egy régit, amit majd – úgy tervezi – felújít. Mik a szempontok ilyenkor, a régi építésű vályogházak esetében mire érdemes odafigyelni?

– Az egyik fontos kérdés, hogy salétromos-e a fal, mert ha igen, az szét fog porladni, tehát újra kell falazni – feleli Tóth Zoltán, miközben felhívja a figyelmet, hogy a salétrom egy fehér színű, penészkinézetű, szagos dolog, amit könnyű felismerni. – Az elporladt felületeket tehát újra kell rakni vagy tapasztani – mondja. Másik jelenségként említi, ha már levált a vakolat. – Azt le kell verni, és újravakolni. Ha pedig nincs alapja a háznak, akkor alá lehet menni téglával, kővel, betonnal megerősíteni, ez javítani fog a vízelvezetésen is. A tető kilógására, a megfelelő csatornázására érdemes nagy hangsúlyt helyezni, illetve belül a vízvezetékekre, mert azok nem lehetnek toldottak. Ugyanis, ha szétcsúszik vagy ereszt belül a víz, akkor megrogyhat a házfal!

VANNAK-E HOZZÁÉRTŐK? – KOMOLY SZINTEN MŰVELIK, S KÉPEZIK AZ UTÁNPÓTLÁST

Ne jussunk el idáig, bízzuk inkább szakemberre, ha úgy érezzük, kalákában nem biztos, hogy olyan lesz a végeredmény, amilyet várunk. Tényleg, ha már szakember, vajon található-e megfelelő ismeretekkel rendelkező és kellő számú mester hazánkban ehhez a technológiához – na meg ahhoz, hogy még inkább elterjedjen a vályogházak jó híre – kérdezem.

– Jómagam is ismerek szakembereket, egyikük Mandu Sanyi, akit említettem, és aki véleményem szerint az egyik olyan hozzáértő, akit jó szívvel ajánlok. Emellett a Környezettudatos Építők, más néven KÖRÉPÍTŐK Szervezete foglalkozik szakemberek képzésével, közülük Kovács István (szintén emlegettem a nevét) az, aki saját kísérleti házat is épített. Rajtuk kívül Bíró Árpád külföldön több száz éves házak felújításával foglalkozik, ezzel bízták meg, és ő volt nálunk Sarudon szakmai tudását átadni az érdeklődőknek. A szervezet egyébként szerteágazó nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik, vályog ide vagy oda, érdemes böngészni a netet, ahol sok egyéb információt találunk – hívja fel figyelmünket az alapítvány elnöke.

***

A vályog és a világháló – ezen a ponton találkozik a múlt hagyománya a jelen technológiájával. Mert bármennyit fejlődtünk is, bármily kényelmes lett az életünk, egyáltalán nem biztos, hogy ez a mai formájában és megoldásaival hosszú távon fenntartható.

Erre már sokan rájöttek, tehát érdemes elgondolkodni rajta.

S azon is, hogy vannak más technikák, van másfajta élet. Talán erről-arról lemondunk majd, de megőrizzük, megóvjuk a környezetet, s a kiadásainkat is jócskán mérsékelni tudjuk ezzel.

HELI

ÉRTÉKESÍTÉS
SZERVIZ
BÉRLET

22 év
tapasztalatával
állunk ügyfeleink
rendelkezésére!

A Targonca Trade 2000 Kft. a

HELI

gyár termékeinek kizárólagos
magyarországi forgalmazója.

8400 Ajka, Ipari Park 5704/1 hrsz. • +36 88 500 180

www.targoncatrade.hu

TARGONCA TRADE

VAS-ÚT-CELL Kft.

Székhely:
8782 Tilaj,
Szabadság utca 31.

Telephely:
9531 Mersevát,
Dózsa György utca 46.

Fax:
06-95/779-443

E-mail:
vas-ut-cell@cellkabel.hu

Lutz átfejtő szivattyúk

Optimális megoldások növényvédő szerek, alternatív üzemanyagok átfejtésére

Lutz® Die Fluid Manager

JESCO®

Lutz-Szivattyúk Magyarország Kft.

9024 Győr,
Vasvári Pál u. 9
Tel.: +36 - 96 / 419-813
Fax: +36 - 96 / 419-814
E-Mail: lutz-szivattyuk@lutz.hu
Internet: www.lutz.hu
www.lutz-jesco.de

Egy csészényi és egy csipetnyi székelység

CSÍKI EMESE EGY FÖLDI PARADICSOMBAN GAZDÁLKODIK, DE AZ ÉGBŐL IS VAN SEGÍTSÉGE

Szerző: dr. Szász Adrián
Fotó: archív

Székely életerő, Hargitai ébresztő, Székely szerelem tea, Furfangos székely fűszer. Utóbbit állítólag ki májas hurkába, ki pizzára, más még tenger gyümölcseihez is használja. A gondolatébresztő nevű termékek budapesti piacok kínálatában is felbukkannak, s persze online is rendelhetők, ám mi most a teák és a fűszerek mögött meghúzódó izgalmas élettörténetre és szellemiségre voltunk kíváncsiak. Erről beszélgettünk Csíki Emese öko-gyógynövénytermesztővel, aki egy Szentábrahám nevű kis erdélyi faluban egy régi kúria és egy ahhoz tartozó igazi Csodakert tulajdonosa. Az út is csodás, amely idáig vezette.

– Nagyon érdekes az életútja: Erdélyben nőtt fel, majd – mielőtt visszatért volna a szülőföldjére gazdálkodni – Budapesten oktatott emberi jogokat. Hogy is volt ez?

– Közgazdasági egyetemet végeztem, üzletembernek készültem, aztán mégis úgy láttam, távol áll tőlem az a világ. Az emberi jogok iránt elkötelezett munkatársakat kerestek egy hirdetésben, és bár nem tudtam, mik az emberi jogok, éreztem, ez nekem érdekes lehet. Gyerekkoromban édesapám nagyon ellenezte a régi rendszert, a magyar történelemre, a kisebbségi értékeink megőrzésére nevelt, ez a véremben volt. Nekem is élményt jelentett másoknak segíteni, formálni az emberek mentalitását. Érdekes, hogy a Millenáris Parkban egy civil kiállításon emberi jogi szóróanyagokat osztottam, pár évvel később pedig ugyanott már „burjányokat" – gyógynövényeket – árultam.

– Köszönhetően Wil van Eijsden holland biogazdásznak, aki hazacsábította Erdélybe...

– Will, aki bejárt különböző földrészekről negyven országot, s mindegyikben konvencionális farmokat alakított át biogazdasággá, akkoriban Erdélyben élt. Csodálkoztam is, hogy a fejlett Hollandia után mi lehet itt olyan különleges neki?

„Emese álma"
tea
Ceai visul lui Emese

Székely szerelem tea
Ceai de dragoste secuiesc
Székely szerelem tea
Ceai de dragoste secuiesc
Székely szerelem tea
Ceai de dragoste secuiesc

De felnyitotta a szemem a környezeti gazdagságra, a biodiverzitásra meg arra a csodás közösségi szellemre, ami itt még megvan, de Nyugat-Európában már kihalt. Mert a falusi ember Erdélyben együtt él a tájjal, megműveli a földet, fenntartja a növényzetet. Emellett vonulnak a tehéncsordák, és még a legegyszerűbb házak építészeti díszítőelemei is szívvel-lélekkel megformáltak. Érdekes, hogy erre egy külföldi hívta fel a figyelmem, de újra beleszerettem a saját földembe, és visszaköltöztem. Az is érdekes, hogy az emberi joggal foglalkozó volt kollégáim közül ma egy Dél-Afrikában, egy másik a Fülöp-szigeteken él, és mindketten gazdálkodnak. Ők is rájöttek, hogy nem lehet az életet csak papírokon keresztül intézni, muszáj a magot szó szerint is elvetni.

SZÉKELY DZSUNGELBŐL CSODAKERT

– Hogyan találták meg Willel – akivel akkor már egy párt alkottak – a közös életükhöz és a közös álmaik megvalósításához ezt a majdnem 300 éves szentábrahámi kúriát?

– A kúriát ismerősök árulták, de omladozott, rossz állapotban volt, évek óta nem lakták. Egyedül ingyen sem fogadtam volna el, olyan sokba került volna felújítani. Ám egyhektáros kertje volt, amibe Will első látásra beleszeretett. Székely dzsungelnek nevezte, amit emberi kéz még nem rontott el, pont ilyet keresett. „Fűszer- és gyógynövényeknek ideális, mert tiszta”, mondta.

Kis Mezopotámia, mert két patak környékezi, a partjaik meg sűrű növényzettel – bodzával, akácfákkal – vannak benőve, amik védőfalat jelentenek az esetleges szomszédos permetezés ellen is. A talaj vízellátása is jó. Ezt a paradicsomi állapotot persze akkor még nem értettem, inkább annak örültem, hogy a kúriát közös erővel megmentjük. De Will megtanított arra a felfogásra, hogy egy családnak legyen egy hektárja, amiből megél. Neki a karrierje koronája volt, hogy ezt sikerült is elérnie, mert ma valóban megél belőle egy család. Ráadásul sok növényt gyűjtetünk a vadonból is, és időszerű lenne egy kézműves csomagolóüzemet létrehoznunk, hogy a közösségünk is haszonélvezőjévé váljon a vállalkozásnak. Azért is SzentÁbrahámi a márkanevünk, hogy ismertté, elismertté tegyük ezt a székely falut.

– Az álom tehát megvalósult, de úgy hozta az élet, hogy ma már egy másik hű társsal az oldalán viszi tovább a Csodakertet, mert Will 2012-ben sajnos váratlanul elhunyt…

– A halál mindig szörnyű, lesújtó. Én sem hittem volna, hogy – bár rosszul hangzik, de ez a realitás – pozitív hozadéka is lehet. Megtapasztaltam ugyanis, milyen az, amikor valaki a halálakor az itt maradókat beavatja abba, amit rájuk hagy. És mi a két fiammal olyan erősen akartuk folytatni ezt, hogy józan ésszel senki sem tudott eltántorítani. Beszélték a faluban, hogy úgyis visszamegyünk majd a városba, hiszen a mezőgazdasághoz nem értettem, csak

a virágos- és a zöldségeskertet műveltem meg a teákat kavargattam, a gyógynövények termesztésével Will foglalatoskodott. Még a rokonok is mondták, hogy nem muszáj az ő életét tovább élnem. De mintha az égből kaptunk volna segítséget, csodás dolgok történtek. Csak az imáimban kellett kérnem fentről – Willtől –, és máris jöttek a megkeresések. Amit becsomagoltunk, azt rögtön el is adtuk. Egyre bővült a piacunk, évről évre fejlesztettünk. Bújtam a könyveket a gyógynövényekről, akkor még volt talán öt teánk és négy fajta fűszerünk, ma hatvan termékünk van. Ha az ember a saját útját járja, úgy érzi, mintha hátulról löknék. Mindez a gyerekeket is becsületes munkára és arra nevelte, hogy legyen bátorságuk a saját kezükbe venni a sorsukat. Willtől pedig kértem egy új szerelmet, és ő elküldte hozzám azt az embert, akivel ma közösen álmodjuk még szebbé a kertet.

ÍZEK, SZÍNEK, ILLATOK

– Ha már szerelem: lehet választani teák és fűszerek között, hogy melyik áll közelebb a szívükhöz?

– Valóban olyan ez, mint a szerelem: az ember hol a szőkét, hol a barnát szereti. Hol a fűszerek, hol a teák bűvölnek el. Óriási teafogyasztók vagyunk, így legalább nem kell a boltban megvennünk, családi hagyomány, hogy minden reggel teával indítjuk a napot. Egyrészt imádjuk az ízét, másrészt nagyon jó az egészségre, mindig valamelyik szervünket erősítjük vele. A fűszerkeverékeinket pedig ugyanekkora örömmel használjuk, ha vendéglőbe megyünk, sokszor oda is visszük magunkkal. A fűszerek inkább élvezeti szerek, a teák pedig gyógyítók. Van egy mondás, hogy majd akkor iszom teát, ha beteg leszek – én azért ezt szeretném megdönteni. Mert bizony bodzából, hársfából vagy a mentafajtákból olyan finom teát lehet készíteni, ami nemcsak gyógyít, hanem élvezet is. És persze a fűszereknek is van gyógyhatása: bazsalikom, kakukkfű, petrezselyem vagy akár a hagymafajták. A zöldfűszereket nagyon jó kezeletlenül az ételeinkbe csempészni. Ráadásul, ha bőséges ízeket élvezve eszünk, sokkal inkább jól is lakunk. Ez a lényege a mediterrán és a keleti gasztronómiának: a változatos fűszerezés miatt ők mennyiségre nem esznek olyan sokat, mint például a magyarok.

– A recepteket teljesen maguk kísérletezik ki?

– Teljesen, de nem tudományoskodjuk túl, megérzésre dolgozunk. Tudom, hogy a hatóanyagokból melyek erősítik egymást, de ízekben is rá szoktam érezni, mi passzol, mi nem. Vannak szinte íztelen gyógynövények remek gyógyhatással, meg olyanok is, amiknek nagyon markáns az aromája. Ezek az egészséges teát finommá is teszik. Egy kis körömvirág- vagy rózsavirágszirom, búzavirág, akác- vagy bodzavirág pedig még színesíti is. Az íz, az illat és a színvilág egyszerre hat az érzékeinkre. Ha az ember elkezd így élni és élvezni mindent, más lesz az élete, megtalálja az értelmét. Élvezzünk ki mindent, amit a környezetünkből az érzékszerveinkkel tudunk! Lám, most a járvány is ráébreszt, milyen jó, hogy korábban elmentünk ide meg oda, megcsináltuk ezt vagy

azt, mert ma nem lehet. Amíg érzünk, éljünk az ízekkel, illatokkal, színekkel! Hiszen a gyógynövények illóolaja gyógyít. A szálas teát forrázni kell ugye, de nagyon fontos letakarni, hogy az illóolajak el ne párologjanak belőle. És amikor a szájához emeli az ember a csészét, menjen fel az illat az orrába, mert az is gyógyhatású, nemcsak maga a tea. Tíz év múlva talán arról is tudok majd beszélni, a színek hogyan gyógyítanak…

BECSOMAGOLT SZERETET

– Már kezdem érezni azt a szellemiséget, amit belecsomagolnak a termékeikbe. Vajon ez a fajta gondolkodás is eljut a világ minden tájára a teáikkal, fűszereikkel együtt?

– A világ egyik leggazdagabb embere volt Douglas Tompkins, az Esprit cég tulajdonosa, aki egyszer csak eladta a márkanevet, és a feleségével együtt a környezetvédelemre fordították a vagyonukat. Ők megkeresték Willt, hogy Argentínában egy 1500 hektáros területet alakítson át biofarmmá, így volt szerencsém találkozni velük. Megkérdeztem hát Dougtól, hogyan érdemes vállalkozni, mi a recept. Azt mondta, készíts egy olyan terméket, amit szeretsz. És rá fognak kapni az olyan emberek, akik ugyanazt szeretik, és ők is ugyanolyan örömmel fogják fogyasztani. Ezzel az egy tanácsával – amit meg is fogadtam – sutba vágott minden, egyetemen tanult marketinget. Mert mintha tényleg létezne egyfajta szeretetenergia, ami kiáramlik az emberből és vissza. És akiket megérint, azok ezt felerősítik. Én a viszonteladóimat is megölelem – már amikor szabad –, mert szeretjük egymást, ők is tudatos emberek, és a vevőik is hozzánk hasonlók. Érzem a kölcsönös megbecsülést, pont az történik a világban, amit Doug mondott. Svájcba, Németországba, az Egyesült Királyságba vagy Kanadába is eljutnak a termékeink, és az utóbbi kettőben románok forgalmazzák őket, nem gond nekik, hogy rá van írva: székely tea. De Bukarestből is szeretettel jeleznek vissza. Jólesik, hogy nincs mit szégyellni.

– Ahogy azt is jó hallani, hogy az értékes termékek – a készítőjük hovatartozásától függetlenül, és itt már majdnem vissza is jutunk az emberi jogokhoz – megtalálják a célközönségüket.

– Amikor először körbenéztem Budapesten a boltokban, mondom, itt már annyi tea van a piacon, nekünk nincs is hely! A végén mégis azt éreztem, hogy oké, van szálas meg bio, de azért székely tea még sincs a polcokon… A székelységben valahol benne van az az életérzés, hogy mi fogjuk magunkat, és már ősszel minden egyes magot átszitálunk, szeretettel gyűjtögetünk, egész télen gondolunk a kertre, tervezzük a termésforgást. Környékbeli munkások segítenek, az ő érzéseik és munkájuk is ott van a teánkban. A székely tea a székelységet jelképezi: mi akár magunkban leéljük az egész életünket az elejétől a végéig anélkül, hogy különösebben rá lennénk szorulva bárkire. És tartjuk magunkat bizonyos dolgokhoz: magyar nyelven akarunk beszélni, a gyerekeinknek is székely népdalokat tanítunk, hogy az értékeink el ne vesszenek. Talán ezt a fajta tartást képviselik a termékeink is.

PTFK KFT.

7812 Garé, Rákóczi u. 33. Postacím: 7607 Pécs, Pf. 18.
Tel.: 30/226-8690 E-mail: pecstfk@gmail.com

A PTFK Kft. 2012.-ben alakult, garéi székhelyű vállalkozás. Profilunk távközlési hálózatok építése és szerelése, valamint az ehhez kapcsolódó tevékenységek, mint mélyépítési, tervezési és geodéziai munkák kivitelezése.

Fennállásunk óta eltelt rövid idő alatt sikerült egy stabil hátterű vállalkozássá fejlődnünk. Megrendelőink között megtalálható a lakosság és a nagyobb vállalkozások is, de folyamatosan keressük a lehetőséget új üzleti kapcsolatok kialakítására.

A PTFK Kft. megalakulása óta elsősorban távközlési hálózatokkal kapcsolatos előfizetői bekapcsolásokat, kulcsrakész nagyberuházási kivitelezést, hálózat fenntartási, és hibaelhárítási feladatokat végez. A hibaelhárítás során műszeres hibahely behatárolást, kapcsolódó földmunkákat, a hálózat javítását, és helyreállítását; továbbá tervezett karbantartásokat is végez.

A hagyományos rézhálózati tevékenységen túl, az egyre inkább előtérbe kerülő optikai hálózatok kivitelezésében és tervezésében nagy gyakorlattal rendelkezik a kivitelezői, építésvezetői és tervező csapatunk. A tervezői ágazat élen jár az új technológiák, különböző gyártói megoldások (Prysmian, Tyco, 3M, Corning, Ericsson Micronet és Ribbonet, Fujikura, R&M és egyéb FTTx) elsajátításában, bevezetésében, hálózatok tervezésében. Cégünk részt vett a vasúti környezetben történő GSMR optikai hálózatépítésben, szerelésben. Az elmúlt években cégünk FTTH és egyéb optikai projektekben száz kilométer optikai hálózatot épített és kb 30.000 optikai kötést készített.

A vállalat rendelkezik mindennemű, a munkaműveletekhez szükséges eszköz- és gépparkkal (árokásó és földmunkagépek, útátfúró berendezések, építőipari kisgépek, távközlési hálózatépítő és –hálózatszerelő általános és speciális szerszámok, munkavédelmi és biztonságtechnikai eszközök, forgalomterelő és irányító felszerelések).

A megnövekedett gépi földmunkavégző képességünknek köszönhetően részt vettünk környezetbarát lakossági egyedi szennyvízkezelő és tisztító berendezések helyszíni telepítésében is több településen. A PTFK Kft tovább bővíti meglévő árokásó gépparkját GINOP pályázat segítségével. Beszerzésre kerül 1db Kubota KX-018, 1db Kubota KX-030, és 1db Caterpillar 432 árokásó gép a szükséges tartozékokkal együtt.

Legnagyobb tőkénknek a magasan képzett szakembergárdánkat tartjuk, mely alapja a folyamatos fejlődésünknek. Szakembereink sokéves gyakorlattal rendelkeznek hagyományos réz-, fényvezető- kábeltelevíziós-, strukturált hálózatok tervezésében, kivitelezésében. Jelenleg 34 főállású munkavállalónk végzi megrendelőink magas színvonalú ellátását.

Az elmúlt időszakban cégünk jó kapcsolatot alakított ki megrendelőivel, munkájában érintett hatóságokkal, közműszolgáltatókkal. Mindezek biztosítják számunkra a gördülékeny, rövid határidőre történő teljesítést megrendelőink megelégedésére.

FAMILY CAR

ADÁS-VÉTEL-CSERE

AUTÓ KERESKEDÉS

Személygépjármű adás-vétel –csere
Import teljes körű ügyintézéssel és forgalomba helyezéssel
Hitel és tartósbérleti konstrukciók.

Tel.: 06305681893

„Rendel(je)nek” a növényorvosok!

TECHNOLÓGIAI MEGOLDÁSOKKAL, SZAKÉRTELEMMEL AZ IDŐJÁRÁSI SZÉLSŐSÉGEK ELLEN

Szerző: Benkő Péter
Fotó: Profimedia - Red Dot

Mindannyian rendszeresen járunk piacra, üzletbe – kivéve, ha megtermeljük kertünkben a családunknak az éves vitaminmennyiséget gyümölcs és zöldség formájában. Ebben az esztendőben különösen sokat panaszkodtak a vásárlók amiatt, hogy a gyümölcs ára – bárhol kívánt is az illető vásárolni – az egekbe szökött. Van ebben igazság, a hivatalos statisztikák is alátámasztják, s indokként a termésmennyiség csökkenését hozzák fel, annak okaként pedig a klímaváltozással járó mind gyakoribb szélsőséges időjárási jelenségeket. Sőt, idén még a járványt is. Mi azonban nem érjük be ennyivel! Részben Olvasóink megfelelő informálása miatt sem, másrészt, mert magunk is kíváncsiak vagyunk, hogy is néz ki ez a folyamat, mi áll a hátterében, s annak is utánajártunk, mit tehetnek a leginkább érdekeltek-érintettek, a termelők. Tudnak-e, és hogyan alkalmazkodni a helyzethez, változtatni a folyamatokon?

Azt saját emlékeimben kutatva elmondhatom, hogy időjárási szélsőségek bizony régen is voltak (és e logika alapján valószínűleg ezek után is lesznek). Nagyszüleim sokat emlegettek egy bizonyos telet, ami azon túl, hogy igencsak hideget hozott, ráadásul tartotta is magát jócskán a tavasz derekáig. 1927-et vagy 31-et írtak, már nem emlékszem. Aztán meséltek rekkenő hőségről, elviselhetetlen nyarakról a mezőn (nagypapám a magánipar mellett rendszeresen gazdálkodott). Majd – immár kamaszként – magam is átéltem az 1987-es januárt, amikor még lekísértem a bátyámat a vonatra (a téli szünidőt mindig nálunk töltötte), és ahogy a vonat elhúzott Pesten át Szegedre, másnap szinte a helyére robogott be a sokak által máig emlékezetes kőkemény január. De nem állt meg a 3. vágányon: ellepte az egész országot, napokig gyalog mentünk-jöttünk iskolába, szüleink dolgozni. Úgy gondolom, az 1987-es esztendőben Tél tábornok vagy elaludt, vagy az Északi-sarkon hagyta a naptárát, de csak nem akart engedni. Megszorongatott embert-állatot, és – feltételezem – a növényeket is. Ők azonban – jobb híján – némán tűrtek.

KITOLÓDOTT A SZEZON

Szélsőségek, időjárási anomáliák ma már szinte minden évben vannak, az idei sem volt ez alól kivétel, az éghajlatváltozás folyamata zajlik, ezek tudományosan alátámasztott tények. Csak – és ez a személyes véleményem – valahogy mintha egyre érzékenyebben reagálnánk minderre.
És – igencsak árérzékenyek vagyunk a piacon, de ennek már racionálisabb indokai vannak. Viszont az árucikkekkel, az ellátással szemben nőttek az elvárásaink.
Dr. Takács András docens, a Szent István Egyetem Georgikon Kara Növényvédelmi Intézetének igazgatója korántsem látja tragikusnak a helyzetet, tapasztalatai és elmondása szerint találkozunk még jócskán magyar gyümölcsökkel az üzletekben, pláne, amikor azoknak szezonjuk van. – Látok egy olyan folyamatot – mondja az egyetemi docens –, hogy a vásárlók az adott gyümölcsöt már a szezon előtt vagy jóval utána is keresik, fogyasztani szeretnék. Jó példa erre a barack, a körte, amiből valóban van import termék a polcokon, olyankor is találkozunk velük, amikor már nincs hazai termesztésű, kereslet viszont igen.

Az intézetigazgató véleménye szerint a hazai termelés zsugorodásának oka földrajzi adottságainkban keresendő, nehezen versenyzünk egy mediterrán országgal. Dél-Európában például jóval költséghatékonyabbak a termelési adottságok, olcsóbban tudnak egyes gyümölcsfajtákat termeszteni, és a termesztés szezonja is időben tágabb, mint idehaza. Nálunk például fűteni, világítani kell hasonló időszakban, a mediterrán területen nem, így még a szállítás költségét is bőven elbírja az áru, ha a magyar boltokba kerül. – Sok múlik a magyar fogyasztókon is, megfigyelhető az árérzékenység, nem minden esetben hajlandók megfizetni a magasabb árakat. Ennek viszont egyenes következménye, hogy a hazai termelők nem látják értelmét a nagyobb technológiai fejlesztéseknek, mert nem térül meg nekik.

A modern intenzív technológiák csökkentik az időjárási anomáliák negatív hatásait, a károkat, melyek részben megelőzhetők a fentiek alkalmazásával. Sok függ persze a farmer ügyességétől, anyagi helyzetétől, tehát attól, mekkora és milyen beruházást képes vállalni. Egy intenzív beruházás ugyanis intenzív termelést is jelent, tehát megtérül.

INTENZÍV BERUHÁZÁS: INTENZÍV TERMELÉS

Dr. Takács András az időjárási anomáliákról kérdezem, különösen abból a szemszögből, hogy a gazdálkodók hogyan készülhetnek fel azokra. A növényvédelmi intézet igazgatója szerint az éghajlatváltozás valójában globális folyamat, amivel együtt kell élnünk, sőt még örüljünk, hogy mi nem szembesülünk azokkal a jelenségekkel, amikkel egyes tengerparti országok, ahol komplett városokat mosnak el a heves viharok. – Az, hogy muszáj hozzászoknunk a szélsőséges(ebb) időjáráshoz, korántsem jelenti, hogy a termelők ne készülhetnének fel technológiailag annak hatásaira. Példaként hadd említsek olyan eseteket, mint a fagyvédelmi öntözés speciális öntözőrendszer kiépítésével, vagy a gyümölcsöseink fedése jéghálóval. Szerencsére akadnak jó példák, ahol sikerrel alkalmazzák ezeket Magyarországon. A modern intenzív technológiák csökkentik az időjárási anomáliák negatív hatásait, a károkat,

AGROTATA Kft.

- Növényvédő szer, műtrágya, vetőmag, termény nagykereskedelme
- Mezőgazdasági Integráció
- Termeltetés finanaszírozás
- Szaktanácsadás

agro Tata Kft.

ELÉRHETŐSÉG:

Telefon:
00-36-309326734

E-mail:
agrotata1@t-online.hu

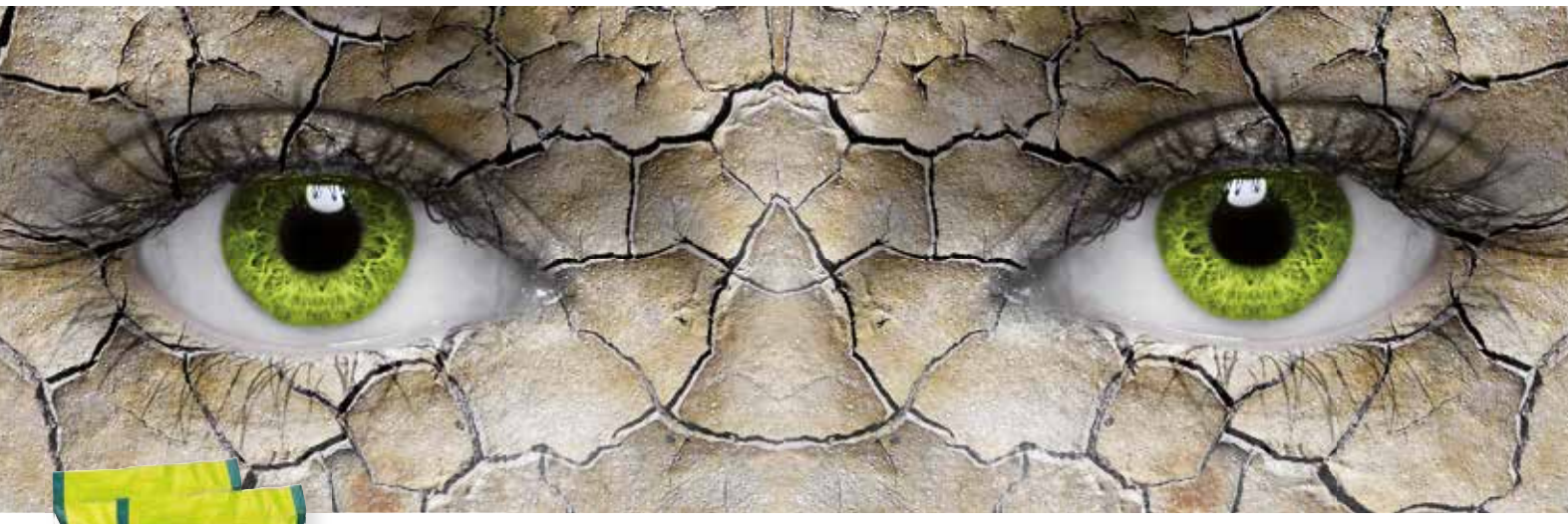
melyek részben megelőzhetők a fentiek alkalmazásával. Sok függ persze a farmer ügyességétől, anyagi helyzetétől, tehát attól, mekkora és milyen beruházást képes vállalni. Egy intenzív beruházás ugyanis intenzív termelést is jelent, tehát megtérül – mondja a docens, aki rögtön hozzá is teszi, csak akkor térül meg igazán, ha valaki megfelelő szakértelemmel fog hozzá, s piacot is talál termékének. Ha ezek nem állnak össze, nagy valószínűséggel bukás lesz a vége – mint amikor a minőségi almafajtát léalmaként értékesíti valaki nagy mennyiségben.

FAJTÁHOZ A JÓ TERMŐHELYET, VAGY TERMŐHELYHEZ AZ ALKALMAS FAJTÁT

Hogy milyen gyümölcsfajok tűrik jobban a viszontagságokat, a szakember szerint nem fogalmazható meg ennyire egyszerűen. – Lényegében minden egyes faj meghatározott ökológiai igénnyel rendelkezik, amit a termelőhely-választásnál muszáj figyelembe venni. A kajszibarackot nem véletlenül termesztik nagy mennyiségben Kecskemét-Szeged környékén, a csonthéjasok, például a szilva pedig jobban elviseli a hűvösebb klímát. – Mindig az adott területhez, táblához célszerű hozzárendelni azt a növényt, ami ott jól érzi magát, s teremni fog. Ehhez ismerni kell, hogy az adott fajta, hibrid milyen rezisztenciával rendelkezik. Sorrendben nézve első a növényfaj, majd azon belül a konkrét fajta kiválasztása, hogy területünk klimatikus viszonyaihoz jól alkalmazkodó gyümölcsöt telepítsünk. Amennyiben ez sikerül, nagy eséllyel átvészelik a növényeink a szélsőségeket. A gyümölcsösök telepítésével kapcsolatban megtudom, két fő jellemző irány ismert, az egyik, amikor a gazda tudja, mit kíván telepíteni, és ahhoz keresi meg a megfelelő területet, a másik tipikus példa ennek pont az ellenkezője, amikor valaki termőföldet vagy zártkertet örököl, és ahhoz kell megtalálnia az oda legjobban illő gyümölcsfajtát, figyelembe véve a klimatikus és a talajviszonyokat, a terület fekvését.

– Sajnos a szakértelem az, ami a legtöbbször hiányzik, megfelelő képzettség, tudás hiányában kár belevágni nagyobb méretű gyümölcsös beindításába, a megérzés, az elképzelés ehhez kevés. Utólag gondolkodni ugyanis butaság, viszont

JÓ **SZEMÜNK VAN** AZ ASZÁLYHOZ!
EURALIS SZEMES CIROK. ASZÁLYBAN IS BIZONYÍT!

www.euralis.hu

EURALIS

AGROSZEMEK 1990

BEVÁNDORLÓ GYÜMÖLCSPUSZTÍTÓK

A klímaváltozáshoz visszatérve fel lehet-e sorolni azokat a jellemző kártevőket, melyek az utóbbi években-évtizedekben jelentek meg nálunk? – kérdezem dr. Takács András. Az egyetemi docens szerint számos új faj jelent meg az elmúlt időszakban (és ő már az utóbbi egy évszázadot említi!), a gyümölcsfélék kártevőit egy cikk keretein belül nehéz volna felsorolni, mondja. De a legismertebb talán a tűzelhalás volt az almánál – hozza fel a példát –, amit az Erwinia amylovora nevű baktérium okozott. Markáns fajtaváltásra volt szükség emiatt, a hagyományos almafajták háttérbe szorultak.

– A szőlő esetében kiemelem az aranyszínű sárgaság nevű fitoplazmás betegséget. Állati kártevők közük pedig a foltosszárnyú muslica megjelenését említem a gyümölcsösökben, tulajdonképpen bármilyen gyümölcsön előfordul.

A szakember hozzáteszi, a termesztőknek bejelentési kötelezettségük van az úgynevezett karantén-károsítók megjelenésekor, melyre a hatóság azonnal reagál. A növényorvos szerepét emeli ki a docens, ahogy fogalmaz, ő az a személy, aki mintegy összekötőként közvetít a növényvédelmi hatóság és a termelők között. A növényorvos látja el a növényvédelmi munkák irányítását, s a növényvédő szerek csak az ő irányítása mellett használhatók fel.

szakember segítségét kérni nem szégyen! Igaz, nem kis költség mondjuk talajmintákat vetetni, azt megvizsgáltatni, de találomra nem szabad belevágni nagyobb mértékű telepítésbe.

– Ideális esetben úgy képzelem el, hogy minden egyes termelő alkalmaz növényorvost – teszi hozzá az intézetigazgató –, mert hatékony növényvédelmet csak így érhetünk el. A növényorvos feladata rendkívül összetett, meg tudja tervezni a teljes növénytermesztési technológiát a fajtaválasztástól kezdve az agrártechnológián át a biológiai-kémiai növényvédelemig, és szükséges, hogy irányítsa a teljes termelési folyamatot – azért is, hogy minél kevesebb növényvédő szert használjon a termelő.

***

És azért is, hogy minél több hazai gyümölcs kerüljön, s lehetőleg minél jobb minőségben a magyar fogyasztók asztalára. S lehetőleg olyan helyről származzon a „végtermék”, mely annak mind a klimatikus, mind a talajviszonyai révén a leginkább megfelel. Ettől érzi jól magát a növény, esetünkben a gyümölcs.
És – ha mindez összeállt –, remélhetőleg a cikk elején vázolt folyamatok, jelenségek is pozitív fordulatot vesznek – mindannyiunk egészségére, s a pénztárcánk örömére, hosszú távon.
Ettől meg mi érezzük jól magunkat...

TANNIN – MÁR NINCS MITŐL TARTANI

A tanninok csökkentik az emészthetőséget az állattenyésztésben, amelyek hosszú időn át a cirok negatív megítélését okozták. Napjainkban azonban már felesleges emiatt aggódni, hiszen a nemesítő cégek új fajtái már a nyolcvanas évek közepétől gyakorlatilag tanninmentesek!

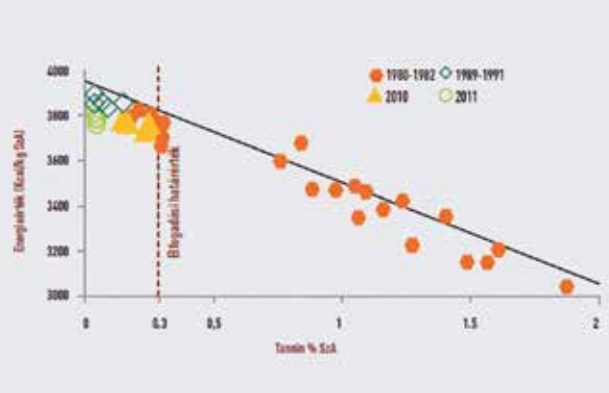
AGROSZEMEK 1990

EURALIS
Creating seeds and trust

A takarmány felhasználói és gyártói számára a tannintartalom az egyik legfőbb ok, amiért elutasítják a cirok felhasználását. Minél nagyobb a magok tannintartalma, annál nehezebb megemészteni a cirok tápanyagait, különösen a monogasztrikus állatoknak. Jól ismert a mechanizmusa ennek a folyamatnak: a tanninok, mint polifenolok, a mag fehérjéihez kötődnek, és olyan komplexeket képeznek, amelyek lerakódnak az együregű gyomrú állatok emésztőrendszerében. Így az emésztőenzimek csak nehezen jutnak hozzá a gabona tápanyagaihoz.

A NÖVÉNYNEMESÍTÉS MEGOLDOTTA A PROBLÉMÁT

A vetőmag-nemesítők sikeresen megbirkóztak a problémával. Ez a hátrány most már csak jellemzően az úgynevezett helyi vagy hagyományos fajtákra igaz. Az 1980-as évek közepe óta minden új, piacra kerülő cirokfajta alacsony, minimális tannintartalommal rendelkezik. A hozamnövelés mellett a cirok tannintartalmának csökkentése volt az egyik legfőbb nemesítési cél a fajták fejlesztésében, és kritériumnak számított, hogy egy fajta bekerülhessen a vetőmag-katalógusba. Jelenleg csak olyan cirokfajtát lehet bejegyezni a hivatalos francia katalógusba, amely kevesebb, mint 0,14 szárazanyag-százalékban tartalmaz tannint. Az Európai Unióban a bejegyzéshez szükséges felső határ 0,3%. Viszont vannak olyan gazdálkodók, elsősorban Kelet-Európában, akik még mindig a magas tannintartalmú, helyi fajtákat termesztik. Ezért fontos, hogy a takarmány előállítói és felhasználói tájékozódjanak a cirok eredetéről, hogy garantálni tudják a megfelelő és elvárt minőséget.

Az 1980-as évek közepe óta minden új cirokfajta kevesebb, mint 0,3% szárazanyag-százaléknyi tannint tartalmaz. 2011-ben a francia Arvalis kutatóintézet megmérte 23 friss aratásból származó

minta tannintartalmát. A cirokfajták átlaga 0,05% SzA volt, az értékek 0,01%-tól 0,18%-ig terjedtek. Ezek az értékek jóval az Európai Unió által meghatározott 0,30% SzA-s felső határérték alatt vannak, amely ahhoz szükséges, hogy egy új fajta bekerülhessen a hivatalos katalógusba.

VÁLTOZATOS MAGOK – VÖRÖS VAGY FEHÉR, EGYRE MEGY!

A szemes cirok magjainak színtartománya a fehértől a vörösig terjed, de a gabona tápértéke független a sokféle színárnyalattól.

A szemes cirkot szín szerint osztályozzuk: fehér és vörös magvúakra. Ez a kettős felosztás azonban elfeledteti, hogy folyamatos az átmenet a két szín között. A magok színének nincs hatása a minőségre, a tápértékre, a terméshozamra, a növények érési idejére, de még az azt fogyasztó állatok húsának színére sem. A közkeletű vélekedéssel szemben a vörös cirok nem tartalmaz tanninokat.

KÜLÖNBSÉGEK ORSZÁGONKÉNT

Habár az egyes országokban leginkább csak egyféle cirkot termesztenek, ez csak megszokás kérdése. Franciaországban, Magyarországon, Romániában és Bulgáriában a termesztett fajták 90%-a vörös cirok. Olaszországban és Oroszországban pont fordítva van. Ukrajnában a gazdálkodók ugyanannyiszor választják az egyik színt, mint a másikat. Színtől függetlenül a vetőmag-nemesítő vállalatok ugyanúgy dolgoznak a saját fajtáikkal, megpróbálva egyensúlyt teremteni a termelékenység és a korai érés, valamint a hidegtűrés és az abiotikus stressztűrése között. **(X)**

Euralis Kft. – Agroszemek Kft.

Apró mag – nagy előnyök

A cirok a kiemelkedő aszály és emiatti stressztűrő képessége végett rendkívül jó megoldás a klímaváltozás okozta kihívásokkal szemben. Területe folyamatosan növekszik Európában, aminek oka kettős. Egyrészt a megváltozott környezeti feltételek (aszályos időjárás) között is sikerrel termeszthető, másrészt a jelenleg rendelkezésre álló korszerű hibridek termése – a kedvező beltartalom miatt – értékes a feldolgozók számára. Emiatt az előrejelzések alapján várhatóan a szemes cirok vetési területe és felhasználása dinamikusan fog nőni.

A cirok egyik legfontosabb tulajdonsága a kiemelkedő aszálytűrése, ami különösen értékes tulajdonsága azon termelők számára, akiknek területén a vegetációban fellépő csapadékhiány egyre jellemzőbb. Egységnyi szárazanyag előállításához 30-50%-kal kevesebb vízre van szüksége, mint a kukoricának, ezért olyan aszályra hajlamos vagy nem öntözhető területeken is eredményesen termeszthető, ahol a kukorica termesztése eredménytelen lenne. Emiatt a világ termőterületeinek 85%-át kitevő nem öntözött szántóföldeken termesztett gabonák sorába illeszthető. Emellett a cirok rendkívül ellenálló a rovarkártevőkkel és a betegségekkel szemben, ráadásul átlagosan 30%-kal kevesebb a műtrágyaigénye a kukoricához képes.

Annak ellenére, hogy a cirok a világon az 5. legnagyobb területen termesztett gabonanövény, egyelőre sokan a „második vonalba" tartozó gabonák közé sorolják, mivel területe lényegesen elmarad a kukorica, a búza és az árpa mögött. Európában 2017-ben 1,4 millió tonna cirkot takarítottak be a 71,4 millió kukoricával szemben. Ez a mennyiség Európa (Oroszországgal együtt) gabonaszükségletének mindössze 0,4%-át fedezi. Jelenleg az

európai cirok termesztése a kontinens déli területeire koncentrálódik, de folyamatosan nő a középső régióban is. A legnagyobb területen, 250.000 hektáron Oroszországban folyik a cirokтermesztés, ezt követi Franciaország 50.000 hektárral, majd Ukrajna és Olaszország, ahol 46.000 hektár a vetésterület. Azonban fontos információ az, hogy hogyan alakul az átlagos hozam. Ebben Franciaország vezeti a sort az 5,8 tonnányi hektáronkénti átlagos hozammal, szemben az oroszországi 1,4 tonnás hektáronkénti eredménnyel. Ez a különbség a nyugat-európai vetőmag cégek évek óta tartó nemesítési, kutatási eredményeinek köszönhető. Míg Franciaországban a teljes területen cirokhibrideket termesztenek, addig az orosz területeken mindössze 15%-ban vetnek hibrideket.
Ezeken a területeken a helyi nemesítésű, korszerűtlen fajtákkal szemben ezek a hibridek jobban teljesítenek és stabilan magasabb hozamot biztosítanak különböző időjárási körülmények között, öntözésmentes feltételek mellett is. Külön megemlítendő, hogy az Euralis hibridek termése tanninmentes, ami az egyik legfontosabb szempont a takarmánygyártók és az állattenyésztők számára.
Az Európában termesztett cirok nagy része nem kerül helyi feldolgozásra, hanem azokba az országokba exportálják, ahol használják, mégis önmaguk keveset termesztenek belőle. Jó példa erre Spanyolország, amely Európa legnagyobb

cirokfelhasználó országa, és ahol a cirokigény felét Franciaországból importálják. A kiszámítható piac és a végtermék nyomonkövethetőségének biztosítása érdekében a szektornak át kell helyeznie a hangsúlyt azoknak a területeknek a fejlesztésére, ahol a cirok felhasználásra kerül, le kell rövidíteni az ellátási láncot a termelők, a feldolgozók és a takarmányfelhasználók között. **(X)**

AGROSZEMEK 1990

SZEMESNEK ÁLL A CIROK!

www.agroszemek.hu

Együnk, igyunk, mulassunk!

FARSANGI LAKOMA

Szerző: Szép Csilla
Fotó: Barta Kata, Szép Csilla

Január vége, majd a február – ahogy régi magyar neve, a Böjtelő hava – is jelzi, még a nagyböjt előtti lakomák, mulatozások időszaka. Több, étkezésünket meghatározó esemény is ezekre a hetekre esik. Ilyenkor zajlanak a disznóölések, lezárul a vadászidény, és a természettel együtt lassacskán mi is felkészülünk a tavaszra.
Ám amíg tart a farsang, megengedett, sőt sokak számára elvárt a tartalmasabb ételek készítése, a sok húsos étel és a farsangi időszak talán legnépszerűbb fogásának, a fánknak a fogyasztása.

Februári receptjeinkben ennek megfelelően az alábbi fogásokkal készültünk: tartalmas levessel, a disznóölésekből frissen elcsent kolbásszal töltött sertéshússal, sörkorcsolyaként egy igazán egyszerű sajtos ropogóssal és egy olyan fánkkal, amit nagyanyáink receptkönyvében is megtalálhatunk. A varázslatos tejpunccsal pedig garantált a jókedv is – az erősen alkoholos ital elfogyasztását mindenképpen a menü elkészülése után javasoljuk.

KÁPOSZTÁS BABLEVES

Hozzávalók (4-6 személyre):
• 30-40 dkg füstölt hús • 40 dkg szárazbab • 4 sárgarépa • 2 fehérrépa • 1 vöröshagyma • 1 l alaplé vagy 2 leveskocka • 2 evőkanál zsír • só • őrölt bors • 30 dkg savanyú káposzta • 2 evőkanál őrölt pirospaprika
A habaráshoz: • 2 evőkanál liszt • 2 dl tejföl
A tálaláshoz: • tejföl • aprított petrezselyemzöld

A babot legalább egy éjszakára bő vízbe áztatjuk, majd leszűrjük, átmossuk. A hagymát felkockázzuk, és a zsíron üvegesre pároljuk. Hozzáadjuk a megtisztított, felkarikázott répákat; pár percig pirítjuk a zöldségeket, majd beletesszük a felkockázott füstölt húst, a babot és az átmosott savanyú káposztát. Felöntjük az alaplével, illetve ennek híján annyi vízzel, amennyi bőven ellepi, és hozzáadjuk a leveskockákat. Egy-másfél órát főzzük, amíg a bab és a zöldségek megpuhulnak. A tejfölt elkeverjük a liszttel, a babléből pár evőkanállal a habaráshoz adunk, elvegyítjük, majd folyamatos kevergetés közben a leveshez öntjük. Az egészet újraforraljuk, és tálaljuk. Adhatunk hozzá tejfölt és petrezselyemzöldet is.

LASSAN SÜLT SERTÉSSÜLT

Hozzávalók (4 személyre): • 1 kg bőrös sertéshús (comb, karaj stb.) • kolbász • 3-4 dl sör • 1 nagy vöröshagyma • 1-2 gerezd fokhagyma • só
A körethez: • sárgarépa • hagyma • krumpli • só • őrölt bors • zsír
A tálaláshoz: • krumplipüré

A húst megmossuk, és a sörbe áztatva legalább egy éjszakát, de akár egy-két napot is pácoljuk. A megmaradó pácléből kb. egy dl-t félreteszünk. A sütőt 200 fokra melegítjük. A hús bőrét éles késsel beirdaljuk, a húst felszúrjuk, és belenyomjuk a kolbászt. A hagymákat nagyobb darabokra vágjuk, és a tepsi aljára szórjuk. Rátesszük a húst, sózzuk, felöntjük a félretett sörpáccal. Lefedjük, a forró sütőbe tesszük, a hőt 140 fokra mérsékeljük, és így sütjük négy órát. A körethez a zöldségeket megtisztítjuk, felkockázzuk, sózzuk, borsozzuk. Meglocsoljuk kevés olvasztott zsírral, és külön edényben, lefedve, kb. két órával a hús sütésének megkezdését követően a sütőbe tesszük. A négy óra leteltével átkeverjük a zöldségeket, a sertéshúst meglocsoljuk a kisült zsírjával, és mindkettőt fedő nélkül sütjük még egy órát. A sütőből kivéve a húst legalább tíz percet pihentetjük, majd felszeleteljük, és krumplipürével, valamint a sült zöldségekkel tálaljuk.

EXPRESSZ SAJTOS-SÓS RÚD

Hozzávalók: • 20 dkg vaj • 32 dkg liszt • 15 dkg reszelt (trappista) sajt • 10 dkg tejföl • 1 teáskanál só
A kenéshez: • 1 felvert tojás
A nyújtáshoz: • liszt
A szóráshoz: • reszelt sajt • őrölt pirospaprika • (fekete) szezámmag

200 fokra melegítjük a sütőt. A hozzávalókat késes robotgéppel vagy kézzel összegyúrjuk. A tésztából sütőpapíron akkora lapot nyújtunk, hogy a legnagyobb tepsibe beleférjen, de ne érjen a szélé-hez. Megkenjük a felvert tojással, megszórjuk sajttal, tetszőleges magokkal és/vagy pirospaprikával, és tíz percig sütjük. A sütőből kivéve, a papírnál fogva a konyhapultra tesszük – vigyázzunk, mert a tepsi forró –, és hosszú pengéjű késsel, gyors mozdulatokkal előbb csíkokra, majd tetszőleges méretű rudakra vágjuk. Aztán sütőpapírostól visszatesszük a tepsibe, a rudacskákat széthúzzuk, és további 2-4 percig sütjük, hogy a tetejük megpiruljon, majd tálaljuk.

FARSANGI TOLÓFÁNK

Hozzávalók: • 15 dkg liszt • 2 evőkanál vaj (4 dkg) • 1 csipet só • 2,5 dl víz • 2 tojás
A sütéshez: • olaj vagy zsír
A tálaláshoz: • fahéjas porcukor

A vizet a vajjal és a sóval felforraljuk. Egyszerre beleöntjük a lisztet, gyors mozdulatokkal elkeverjük, és addig főzzük a masszát, amíg el nem válik az edény falától. Langyosra hűtjük, majd egyenként belekeverjük a tojásokat. Csillagcsőrös habzsákba töltjük. A tésztából kb. tíz cm hosszú csíkokat nyomunk a forró olajba. A fánkot több részletben, adagonként kb. két perc alatt pirosra sütjük, közben mindegyikről jól lecsöpögtetjük a zsiradékot. A süteményt még forrón fahéjas porcukorral megszórjuk, és tálaljuk.

TEJPUNCS

Hozzávalók (4 személyre): • 4 dl zsíros tej • 4-8 evőkanál rum • 2-4 evőkanál cukor • 1 evőkanál vaníliakivonat vagy vaníliás cukor • piros ételfesték vagy pár csepp nyers céklalé
A díszítéshez: • őrölt fahéj vagy őrölt szerecsendió • tejszínhab

A tejet, a cukrot és a vaníliát lábasba tesszük, majd kevergetve felforraljuk. Elzárjuk alatta a gázt, és hozzáöntjük a rumot. Ezután pohárba merjük, a tetejét tejszínhabbal díszíthetjük, de megszórhatjuk fahéjjal vagy szerecsendióval is.

TIPP: Ha valaki igazán rózsaszín tejpuncsra vágyik, egy-két csepp piros ételfestéket is csepegtessen a tejbe. A receptben jelzett rummennyiséggel csak nagyon halványszínű nedűt kapunk, ennél több rumot viszont nem ajánlunk hozzá, mert így is egy nagyon alkoholos, de illatos, forró, valódi lélekmelengető italt kapunk.

The secret is inside

PAPACK

Gourmet®

The secret is inside

The secret is inside

KICSIT MÁSKÉPP...

YOUR PARTNER IN QUALITY 25 1994 - 2019

WWW.PAPACK.EU

Ballada a fegyverkovácsról

SZABÓ ISTVÁN KEZÉBEN SZÓ SZERINT MEGFORDULT A FÉL MAGYAR TÖRTÉNELEM

Szerző és fotó:
dr. Szász Adrián

Hatvanesztendős, harminc éve kezdte a szakmát, több mint húsz éve Népi Iparművész. Állami méltóságoknak, politikai vezetőknek ajándékoztak a keze munkáiból, közel ezer kardot készített frissen avatott honvédségi tiszteknek. Múzeumok őrzik a műtárgymásolatait, de önálló kiállítása is volt már. Mesterremek, Arany Nyírfaág és Hagyományőrző Díj birtokosa, s még mindig napról napra alig várja, hogy belekezdhessen az aktuális munkájába, „hogy érezze az izzó vas és szén semmivel össze nem téveszthető szagát, lássa a bórax fröccsenését, hallja az üllő és a kalapács csendülését". Szabó István fegyverkészítő kovácsmestert nyíregyházi birtokán kerestük fel.

Honfoglalás kori, illetve Hadik András-féle szablya, Zsigmond király sárkányos rendi kardja, Fringia huszárfegyver és huszársisak, láncsapka, hegyestőr, jatagán, hóhérpallos – sorolja, mi mindent alkotott, s már lapozgatjuk is az albumot, amely munkássága mérföldköveit őrzi fényképekben. Csillannak a pengék, és csillan István szeme is, ahogy a kezdetekről mesél. – Tízévesen határoztam el, hogy fegyverekkel szeretnék foglalkozni,

már gépészeti szakközépiskolába is azért mentem, hogy közelebb kerüljek a vashoz. Emlékszem, nagyapámék háza előtt állt egy japán akácfa, arról csak levágtuk a megfelelő ágat, madzagot kötöttünk rá, így eszkábáltunk íjat az unokaöcsémmel. Kettőnk közül én voltam a hanglérabb – használ egy sajátos szabolcsi kifejezést, amely azt jelenti: szájhős. Pedig nemcsak a szája volt nagy, hanem a lelkesedése, a munkakedve is. – Amikor a nagybátyám építkezett, betonvasból kardot készítettem, noha nem akadt ehhez értő mester a rokonságunkban, az apám hentes volt. Később viszont így én csinálhattam neki a késeket, hiszen ez lett a hóbortom, miután láttam a Tenkes kapitányát, majd a Sandokant a tévében. A fémrestaurálás tudományát pedig már a Hajdúsági Múzeum munkatársaként sajátítottam el, akkoriban Hajdúböszörményben éltünk.

TŰZHELY ÉS SÁRKÁNYOK

Régi vágású mester, aki „mindennél többre becsüli a kézi munkát és a veleszületett, majd a hosszú évek alatt vasszorgalommal csiszolt ügyességet,

szépérzéket, valamint a kovácsok számára elengedhetetlen testi erőt". Ezt István honlapján olvasom, mert – a korral haladva – ilyen is van neki. Mindezt élőszóban még szemléletesebben fogalmazza meg: – Ez nem olyan, mint a Lolka és Bolka varázsceruzája, hogy lerajzolom gyorsan a kardot, megfogom és átváltozik igazivá, aztán már vihetik is. E mögött irgalmatlan mennyiségű kézműves munka van. A „Hogyan készül?" tévésorozatban úgy mutatták a lovagkard készítését, hogy egy acéldarabot számítógép által vezérelt marógéppel körbemartak, hőkezelték és kész. Egy másik ismeretterjesztő műsorban nagyflexszel alakították a pengét... Na, nálam ez úgy kezdődik, hogy begyújtok a kovácstűzhelybe, és melegen kikovácsolom!

Régi vágású mester, aki „mindennél többre becsüli a kézi munkát és a veleszületett, majd a hosszú évek alatt vasszorgalommal csiszolt ügyességet, szépérzéket, valamint a kovácsok számára elengedhetetlen testi erőt".

A múzeumok általában egy-egy hiteles másolat elkészítését kérik eredeti fegyverekről, illetve fegyverzetről, melyeket István helyben való tanulmányozás vagy fotók, leírások alapján alkot meg. Egyik legillusztrisabb munkája az a kard volt, melyet Luxemburgi Zsigmond magyar, német és cseh király, német-római császár, a magyar történelem második leghosszabb ideig regnáló uralkodója (1387-től 1437-ig volt övé a magyar trón) ajándékozott V. Henrik angol királynak. A béke kardjaként is emlegették, mert az ajándék célja a százéves háború lezárása volt, majd később York városának a díszkardja lett. A fegyvert aranyvésetek, a Sárkány Lovagrend jelvényei díszítik, az eredeti 1408 és 1416 között készült, s ma York városának polgármestere hordozza körbe a helyi ceremóniákon. István ebből négy hiteles másolatot is készített, többek közt az angol nagykövet kérésére, aki, amikor meglátta az egyik másolatot, megjegyezte: szebb, mint az eredeti. Egy másik példány a felújított siklósi várba került, egy pedig most is Istvánnál van, büszkén és vigyázva mutatja, tisztogatja, simítja végig munkás kezeivel a körülbelül két és fél kilogramm súlyú, figyelemre méltó hidegfegyvert. Hozzátéve: míg a kardhüvelyen látható sárkányokat az eredetin öntötték, ő kézzel alakította ki.

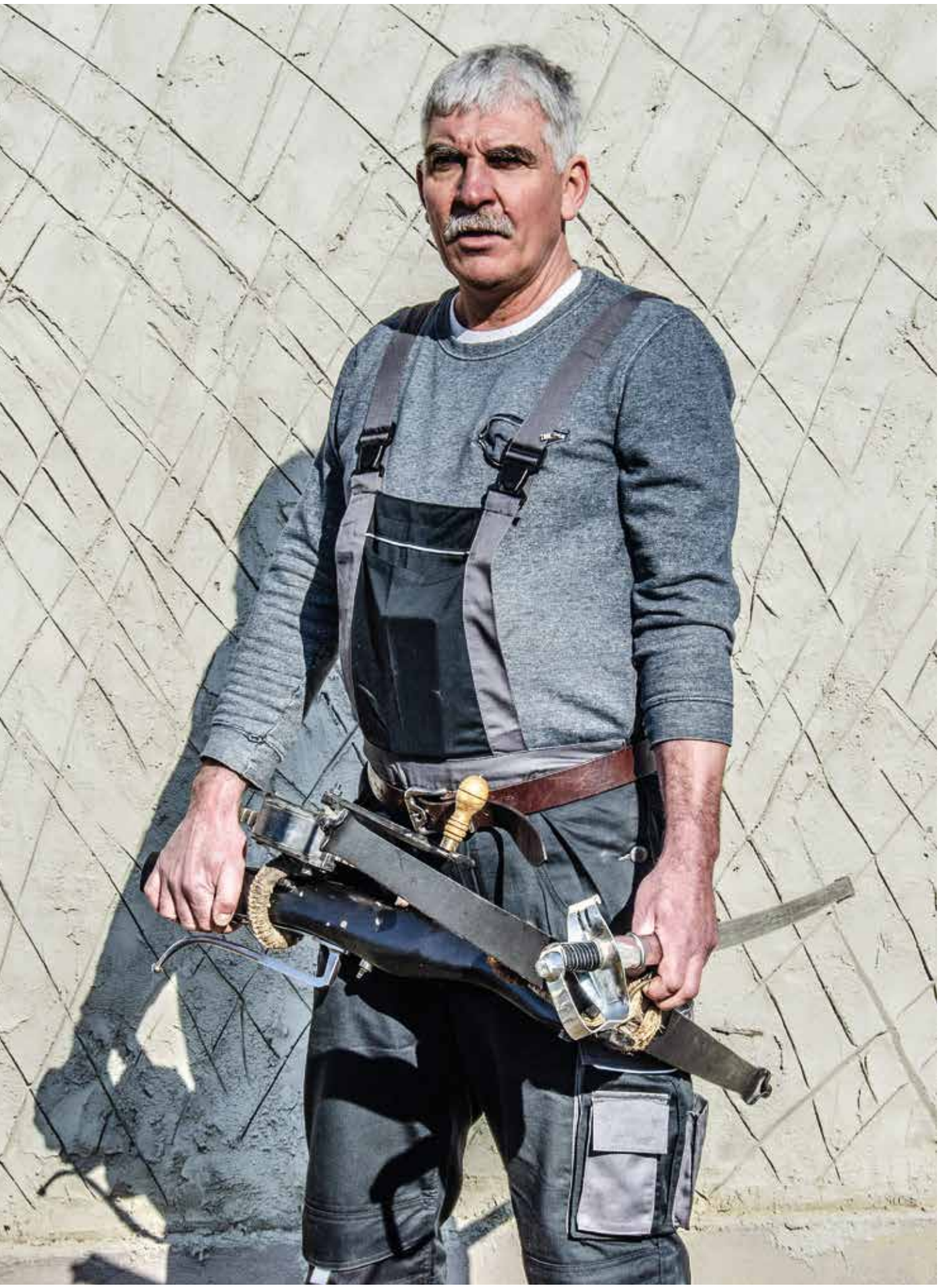
AHOGY A JÓ PAP

S ha már megemlítettük a siklósi várat, ahová mintegy negyven darabból álló fegyverkészletet – fokosokat, alabárdot, ökölpajzsot, huszártárcsát, lovagi lándzsát, kétkezes kardot, török-perzsa fegyvereket, muskétát – rendeltek a mestertől, lássuk, milyen megrendelőknek dolgozott még az évek során! Miniszterelnököknek például, pártállástól függetlenül, hiszen nem győzi hangsúlyozni, hogy ő kézműves, nem politikus. Köztársasági elnöknek – volt, hogy a magyar államfő az ő egy-egy munkáját ajándékozta bolgár kollégájának vagy éppen a nagy harcos hírében álló jordán királynak. István most is dolgozik egy hiteles másolaton, amire a Geszterédi Aranyszablya Társaság kérte fel, ennek átadásán is ott lesz várhatóan a köztársasági elnök. A fegyverkovács hozzászokhatott már a diplomácia részéről érkező – olykor váratlan és sürgős – kérésekhez. Előfordult, hogy rátelefonáltak: egy 1837-es mintájú damaszkolt szablyát kérnek exkluzív ajándéknak, díszdobozzal, bársonybélésben, extrán rövid határidővel. Még szárítgatták otthon a fegyver frissen elkészült dobozát a feleségével, amikor jött érte egy hatalmas autó, termetes biztonsági őrrel, s elvitte – az akkori kormányfőnek.

De természetesen nemcsak politikai és állami méltóságok, hanem például a Hadtörténeti Múzeum, a Szépművészeti Múzeum, a debreceni Déri Múzeum, a nyíregyházi Jósa András Múzeum, a hajdúböszörményi Hajdúsági Múzeum, az egri Dobó István Vármúzeum, a Sárospataki Vármúzeum, a Nagykereki Múzeum és a szlovéniai Lendvai Múzeum is előszeretettel dolgoztat Istvánnal, aki maga is múzeumok könyveit, gyűjteményeit búvva tanulta ki a szakmát. Egészen a közelmúltig, nyolc éven át készítette a magyar honvédelmi vezetés megbízásából a Ludovika Zászlóalj végzős hallgatóinak az avatási szablyákat, sőt a Honvéd Koronaőrség hidegfegyvereinek legyártásával is őt bízta meg a Honvédelmi Minisztérium. – Ezek közül is minden darabot, azaz több százat egyesével kovácsoltam le. A feleségem támogatásával, aki mára szinte mindent tud a fegyverkészítésről, épp csak nem gyakorolja. Vele költöztünk ki erre a Nyíregyháza melletti birtokra, a fegyverműszerész, majd a vadászpuskaműves képzésre már innen jártam el. Amióta megvagyok, mindig tanultam, hogy minél több mindenre minél több irányból legyen rálátásom. Mert nem kell mondanom, kovácsból is van sokféle: szegkovács, lópatkoló, kardcsiszár…

Én pedig már mindent meg tudok csinálni egy kardon vagy egy lőfegyveren, így a műhelyem nemcsak fegyverkészítő, hanem fegyverjavító műhely is.

PENGÉK ŐRZIK A KÉZJEGYÉT

István az edelényi vár rekonstrukciójakor még mellvértet is készített, bár azt mondja, a páncél azért jóval nagyobb terület annál, hogy abba is csak úgy belemerüljön. A fegyverkészítéshez és -javításhoz szükséges speciális szerszámokat azonban gyakran ő alkotja meg magának a műhelyében, nemigen szorul másra. Úgynevezett tanítványa viszont volt már, ő nemcsak megtanulta mellette a hivatása fortélyait, hanem azóta is visszasegít bármiben, amiben István igényli. –
A puskák világa megint más. Még nagyobb felelősség tán, így csak olyat javítok, amihez előtte a tulajdonosa nem piszkált hozzá. És ahogy nincs két egyforma ember, úgy nincs olyan puska sem, amely mindenkinek egyformán jó volna. Pedig a vadászpuskának olyannak kell lennie, hogy ha felkapod, kapásból a célra tarthasd. Én is vadászom, így tudom, hogy a fácán nem várja meg, hogy forogjak, célozgassak. Ott kapáslövés kell, másfél másodpercen belül. Mert a fácán „repülőgép-üzemanyaggal” repül, s már kiáltja is: viszlát!
Lassan mi is elköszönünk a mestertől, aki pedig sok mindenről tudna mesélni még. Kifelé sétálva meg is teszi. Háromélű tőrökről, fiatal menyecske által a vőlegényének nászajándékba vett másfélkezes lovagkardról... Utászkardról, melyet a vízügy gátőrkardként adott a dolgozóinak. A pengékbe sütött mesterjegyéről, amely – ezt már mi mondjuk – a műtárggyal együtt őt is halhatatlanná teszi. Arról, hogy valaha íjászkodott, és a Déri Múzeum történésze felkérte egy tizenhetedik századi számszeríj rekonstruálására, ráadásul kiválasztotta a korabeliek közül a legnagyobbat, legerősebbet. Búcsúzóul a fegyverkovács még elővarázsol a kedvünkért egy íjat, nehogy kimaradjunk az élményből. Ránk is átragad a lelkesedése, majd bezárja maga mögött a faillatú kis műhelye ajtaját, miközben megjegyzi, hogy annyira szereti ezeket a régi fegyvereket, hogy a legszívesebben mindent csak saját magának készítene, de hát meg is kell élnie valamiből...

ÖNNEK IS **KEDVEZŐTLEN ADOTTSÁGÚ** A FÖLDJE?
NE KESEREDJEN EL!

HIBRIDJEINK **SZÁRAZABB IDŐBEN** ÉS **ROSSZABB TALAJON** IS **BIZONYÍTANAK!**

www.euralis.hu

EURALIS

Állati nyomozás

BIZTOS, HOGY A KUTYA AZ EMBER LEGJOBB BARÁTJA?

Szerző: bogath
Fotó: Profimedia - Red Dot

A nemzetközi Live Science tanulmányt készített arról, hogy melyek a világ legnépszerűbb háziállatai, azaz miket tartanak otthon a legtöbben. A kutyák érdekes módon a dobogó harmadik fokára szorultak, Magyarország viszont négy faj tekintetében is a világ húsz legnagyobb állattartója közé tartozik.

1. ÉDESVÍZI HALAK

Biztos mindenki járt már valakinél, akinek otthon volt egy akváriuma, amelyben halakat tartott. Az is gyakori történet, hogy anyu vagy apu nejlonzacskóba vizet öntve menekítette haza a díszhalat az állatkereskedésből. Az otthoni haltartás gyakoribb, mint gondolnánk. Valószínűleg kevesebb háztartásban vannak halak, mint kutyák vagy macskák, de aki tart, annak az akváriumában tízes nagyságrendben úszkálnak az apró

uszonyosok, így összességében, darabszámra ebből van a legtöbb a világon. Van ebben valami furcsa ellentmondás, hiszen az ember egyszerre halfogyasztó és haltartó – még ha odahaza nem is azokkal a fajtákkal „díszíti" a lakást, amiket felszolgál ebédre. Egyébként az Amerikai Egyesült Államokban van a legtöbb otthoni hal (57 millió), Magyarország pedig a 19. a sorban 58 ezerrel.

2. MACSKÁK

Az örök vita: kutya vagy macska? Általában kétféle ember létezik: aki az egyiket, és aki a másikat szereti. Olyanból kevesebb van, aki mindkettőt ki nem állhatja, vagy ugyanúgy rajong értük. Mi azért meglepődtünk rajta, hogy nem a kutya a népszerűbb. A mérleg nyelvét Kína jelenti, ahol a tanulmány szerint csaknem kétszer annyi macskát tartanak, mint kutyát (53 millió áll a 27 millióval szemben). Amúgy a macskák az Egyesült Államokban a legnépszerűbbek, ott 74 millió van belőlük. A kutya-macska háború szempontjából keleti szomszédunk, Románia a leginkább kiegyensúlyozott, ahol az állattartók 45-45 százalékának van egyik vagy másik a kettő közül. Ami Magyarországot illeti, a hazánkban élő 2,2 millió macskával a világ 16. legjobban elkötelezett cicabarátai vagyunk.

3. KUTYÁK

A kutyák tekintetében is az Egyesült Államok a világ vezető állattartója, közel 70 millió négylábú szeretetbombának van gazdája és otthona arrafelé.

Önmagában ez az adat semmitmondó, de ha hozzátesszük, hogy az amerikai háztartások több mint a felében tartanak kutyát vagy macskát, akkor az már eléggé elgondolkodtató. Ráadásul az ottani kutyatartók 36 százaléka még szülinapi ajándékkal is kedveskedik a kutyájának. A legjobban mégis Norvégiában élnek az ebek, ahol átlagban évi 629 dollárt, azaz csaknem 200 ezer forintot költenek az etetésükre. A legrosszabb sora Vietnámban van a szőrös négylábúaknak, ahol jobb híján azt eszik, amit találnak – vannak persze kivételek. Magyarország a kutyatartók között is top 20-as, éppen a huszadik helyre érünk oda a 2,8 millió kedvenccel, amiből az is kiderül, hogy globálisan hiába a macskák a népszerűbbek, mifelénk azért mégiscsak a kutyák.

4. MADARAK

Bár a világ legismertebb házi madara, Csőrike az amerikai Warner Bros produkciójában szerepelt, érdekes módon nem az Egyesült Államok a világ vezető madártartója. 8,3 millió madárral csak a harmadik helyen áll, megelőzik az olaszok, de a madárversenyt utcahosszal nyeri Brazília. A tanulmány szerint 191 millió madarat tartanak a 210 milliós országban. Hajlamosak vagyunk kételkedni a brutális szám láttán, de tény, hogy Brazíliában él a világ egyik legsokszínűbb és legnagyobb madárpopulációja. Magyarországon Erdei Zsolt a legismertebb „Madár”, az olimpiai bronzérmes és profi világbajnok bokszolótól valószínűleg a hazánkban tartott 445 ezer madár közül egy sem sajnálja a becenevet. Ezzel a számmal amúgy a világ 16. legnagyobb madártartó nemzete vagyunk.

5. RÁGCSÁLÓK

Érdekes természete van az embernek, mert vannak rágcsálók, amelyektől egyenesen irtózik, másokat meg szeretettel fogad a lakásába. Az egér általában hívatlan vendég, fel is veszi vele szemben a harcállásokat a ház ura vagy asszonya, kikerülnek az egércsapdák, bele a csalinak használt sajt, aztán hadd történjen meg, aminek meg kell történnie. A patkány még rosszabb, sokaknak egyenesen felfordul a gyomra tőle, a nagyobb városokban rendszeresen irtják őket, de ha egyszer pusztul a Föld, tuti, hogy ők bírják majd legtovább az emlősök közül. Van tehát két rossz példánk, amivel szemben máris állítunk kettő jót: tengerimalac és hörcsög. Szintén rágcsálók, mégis más emberi elbírálás alá esnek. Aranyosak, dögönyözni valók, és sok gyereknek az állattartás kezdő szintjét jelentik. 24 millió háztartásban tartanak rágcsálót a világon.

6. LOVAK

Sokat szerint az érzelmi intelligenciát tekintve a legokosabb állatok közé tartoznak a lovak, nem véletlen, hogy sokszor terápiás kezelésekre

is használják őket sérült gyerekek mellett. Azért a lótartás mégiscsak úri huncutságnak tűnik, hiszen kell hozzá egy farm vagy minimum egy jókora kert, az istállóról és a rengeteg speciális eszközről nem is beszélve. Az nem úgy megy, hogy veszek egy akváriumot vagy egy kennelt, és ott majd jól ellesz a kicsike, a lovak sok törődést, időt és bizony pénzt követelnek. Mindezt figyelembe véve meglepő, hogy a hatodik legnépszerűbb háziállat a világon, csaknem 14 milliót tartanak belőle. Tegyük hozzá, hogy mindez valószínűleg egy szűkebb réteg tulajdonában áll, és akinek van lova, annak nem csak egy van.

7. HÜLLŐK

A világ legmegosztóbb állatai valószínűleg a hüllők. A legtöbben irtóznak tőlük, mások pedig rajonganak értük. Van lelkes hüllőtartó ismerősöm, akinek három-négy sikló is van az otthonában. Terráriumban élnek, de volt már olyan, hogy arra ébredt, hogy az egyik rátekeredett a lábára az éjjel. Sokan biztosan szívinfarktust kapnának az élménytől, de neki ez a világ legtermészetesebb dolga volt. Ízlések és pofonok, ugyebár...

Az Egyesült Államokban 555 ezer háztartásban van kígyó, de a hüllők kapcsán nem csak a kígyóféléket kell megemlíteni. Idetartoznak a gekkók, a leguánok és a sokkal hétköznapibbnak számító görög teknősök is. Világszerte több mint 13 millió háztartásban tartanak hüllőket, pedig azok igényei és életmódjuk lényegében összeegyeztethetetlen az emberével. Talán épp emiatt szeretik ilyen sokan őket.

Gumex Kft.
Budapest, Vajdahunyad u. 2.
Tel.: +36 1 292 0649 , fax: +36 1 292 4544
gumex@gumex.hu
www.gumex.hu

Ipari és merinó nemezek

forgalmazása kis- és nagykereskedések számára

Technikai nemezek 45%, merinói nemezek 100% gyapjúból

19 éves szakmai tapasztalattal segítjük

GÉP-COOP
ami összeköt minket...

Kötőelem, csavar és szerszám nagykereskedés
Egyedi csavar gyártás | Termelésellátás
Munkavédelem

Keressen minket bizalommal!

GÉP-COOP KFT.
Kötőelem Nagykereskedelem

Raktár: 8225 Szentkirályszabadja,
Petőfi Sándor utca 37.

+36 30 5681839
gepcoop@gepcoop.hu

Gondoskodás kis kertlakóink téli jóllétéről

Szerző: Gáspár Kinga
Fotó: Profimedia - Red Dot

Szuszmogó sünik és apró, élelmet keresgélő madarak, erdők közelében akár őzek is meglátogathatják kertünket a téli hidegek idején. A nagy erdei állatok etetéséről rendszerint az erdészet gondoskodik, de mi lesz a kicsikkel? Sokat tehetünk védelmük érdekében, ha megtanuljuk ellátni őket az átteleléshez szükséges élelemmel.

SZÚRÓS GOMBÓCOK ÁTTELELŐ MENÜJE

Ősz végén és enyhe tél idején, majd a tavasz beköszöntekor is találkozhatunk sünivel a kertben. Rendszerint téli álmot alszik, s mielőtt elvonul, nagyobb mennyiségű élelemre van szüksége, hogy átvészelje a passzív időszakot. Ha átalussza a telet, csak kora tavasszal, február végén, március elején fogunk találkozni vele, ám az utóbbi évek időjárási viszonyai megzavarták a sünik álmát is, ha melegebb az idő, korábban is felébrednek. Ébredés után azonnal táplálékra van szükségük, és nyári csemegéket – földigilisztát és csigát – aligha találnak a téli kertben.

A SÜNIK LAKTÓZÉRZÉKENYEK

Például ilyen alapvető ismeretekkel muszáj rendelkeznünk ahhoz, hogy jó szándékú etetésükkel ne okozzunk kárt a kis kertlakóinkban. Tejet tehát semmiképpen nem szabad adni nekik, de tiszta vízre mindenképpen szükségük van. Ha van otthon cicáknak való száraz kölyöktáp, az ideális csemege a süniknek, mert minden fontos vitamint tartalmaz, amire szükségük

lehet. Ha nincs, a konyha alapanyagai is tökéletesen megteszik: főtt tojás, főtt csirkemáj, főtt hal, körte, szőlő, banán és mazsola: ezekkel gazdag asztalt teríthetünk kedves vendégeinknek.

A TÉLI MADÁRETETÉS AKÁR 6 HÓNAPOS FELADAT IS LEHET

Magyarország madárállományának jelentős része itthon vészeli át a telet, így a madáretetés az első fagyok beköszöntével egészen április közepéig is, a fagyok teljes eltűnéséig indokolt lehet. Madárvédelmi tevékenységünk egyik alapszabálya: folyamatosnak kell lennie.
Ha egyszer elkezdtük, ne hagyjuk abba, hiszen az etetőre szoktatott madarak számítanak a táplálékra. Olyannyira, hogy évről évre is visszatérnek a biztonságos etetőkhöz, különösen, ha a kínált táplálék valóban az ő igényeik szerint való. A kistestű madarak számára a napi táplálék sokszor életmentő, hiszen így tudják átvészelni az éjszakát, ezért fontos, hogy másnap is hozzájussanak. Ha ez nem sikerül, könnyen megfagyhatnak.

MIRE VAN SZÜKSÉGÜK A MADARAKNAK TÉLEN?

A hideg elleni védekezés egyik fontos mankója a zsiradék, ezért a madáretetőben mindig legyen valamilyen, számukra emészthető, zsírtartalmú eleség. Alapvetően háromféle élelemre lesz szükség a madáretetőben: olajos magvakra, állati zsiradékra és almára. Az olajos magvakból vehetünk magkeveréket is, amiben napraforgómag, tökmag és köles is van, így akár 50 féle madárfajnak kínálhatunk terítéket az etetőn. Rendszerint a környék lakói fognak odajárni, és ezzel a magkeverékkel mindannyiuk számára kedvező tápanyagforrást biztosíthatunk. Az állati zsiradék lehet szalonna, kacsa-, liba- vagy sertésháj, vajtégla vagy cinkegolyó. Az alma – bármelyik fajta – ugyancsak értékes csemege a madarak számára, amit egészben tegyünk ki az etetőkre, hogy kicsipegessék a javát. A vízről se feledkezzünk meg, hiszen apró kertlakóink télen is megszomjaznak.

SOHA NE ETESSÜK KENYÉRREL A MADARAKAT!

Nagy a kísértés, de muszáj megértenünk, hogy a kenyérmorzsa – és egyáltalán a lisztes élelem – nem tesz jót a madaraknak. Bélgyulladást okoz, amitől elpusztulnak, tehát semmiképpen ne etessük ilyesmivel őket! A vízimadarakat pedig egyáltalán ne etessük. Soha! Ez ugyanis kikapcsolja a természetes vonulási viselkedésüket, és valójában a pusztulásukhoz járulunk hozzá.

HOVÁ HELYEZZÜK AZ ETETŐT?

Sokféle madáretető létezik, a legegyszerűbb talajetetőtől a kis faszerkezetekig vagy a boltokban is kapható, felakasztható alkalmatosságokig. A lényeg, hogy az alapvető célnak megfeleljen, vagyis a madarak akkor is elérjék, ha havazik vagy fagyok jönnek. A talajetető előnye, hogy a kiszórt eleséggel nincs is több dolgunk, a madarak majd kiválogatják, szétterítik és felcsipegetik, ám éppen az a hátránya, hogy fagyos, havas időben nem férnek hozzá.
A talajetető akkor lehet hatékony, ha egy kis fedelet tudunk neki szerkeszteni a földtől kb. 1 méterre, hogy tiszta maradhasson a kis vendégek számára. Városi teraszokon a helyhiány miatt elsősorban a tálcás és a függő etetők, valamint az ablakpárkány-etetők célszerűek, parkokban pedig könnyen elhelyezhetünk egy-egy dúcetetőt is. Ezek mindegyike használható a kertben is, természetesen annyi könnyebbséggel, hogy a kertben a fára is akaszthatjuk az almát, a szalonnát és a magzsákot, különösebb kényelmetlenségek nélkül.

HILLESHÖG®

Termésbiztonság – Minőség

a Proventus Trade Kft.-től

Fajtaajánlat:

Asketa RZ/CR/RT/Z	Cercospóra ellenálló. Rizoktónia toleráns!
Gazeta RZ/CR/RT/Z	Magas cukortartalom, kiemelkedő Cercospóra és Rizoktónia tolerancia.
Gundula RZ/CR/NZ>Z	Gyors kezdeti fejlődés, magas termés!
SY Angy RZ/CR/Z	Stabil gyökérhozam, magas cukortartalommal.
Honey RZ/CR/Z	Magas gyökértömegű és cukortartalmú fajta.
Balaton RZ/CR/RT/NZ	Új generációs fajta, kiemelkedő Rizoktónia és Cercospóra toleranciával.

PROVENTUS TRADE KFT.

Proventus Trade Kft.

Székhely: H-2945 Tárkány, Fő utca 38. • Központi Iroda: H-2943 Bábolna, Sport utca 3.
Balatonfüredi Iroda: H-8230 Balatonfüred, Zákonyi Ferenc u. 4. • Levelezési cím: H-2943 Bábolna, Pf. 50.
Telefon: +36-34-568-078 • Telefax: +36-34-568-079
www.proventustrade.hu • E-mail: proventustradekft@gmail.com

Bernáth Tibor: +36-30-989-3157 • **Máté Endre István:** +36-20-925-3882
btibigalaxy@gmail.com **enmate@gmail.com**

Dyntell
Software

FEJLESSZE INFORMATIKAI RENDSZERÉT

GINOP 3.2.2. PÁLYÁZATTAL!

- ☑ Vállalatirányítási rendszer (ERP) kialakításához vagy bővítéséhez kapcsolódó komplex infokommunikációs és mobilfejlesztések támogatása
- ☑ Akár 24 M Ft vissza nem térítendő támogatás is igényelhető
- ☑ 10% saját forrással is megvalósítható
- ☑ Superbrands díjas ERP rendszer

www.dyntell.com info@dyntell.com +36 (70) 635-8765

GENERAL CLEANING Kft.

HA CÉGÉNEK SZÜKSÉGE VAN TAKARÍTÁSRA, ALKALMI, VAGY AKÁR NAPI RENDSZERESSÉGGEL IS, FORDULJON HOZZÁNK BIZALOMMAL!

FŐBB TEVÉKENYSÉGEINK:

- Irodaházak, ipari területek, gyárak takarítása
- Lakóépületek takarítása
- Különböző szerkezettakarítások
- Nagytakarítások, hulladék elszállítása
- Általános kertészeti-gondnoki feladatok ellátása (fűnyírás, öntözés)

Tel.: +36 20/249-08-87
E-mail: generalcleaningkft@gmail.com

Anno 1998

Proventus Trade Kft.

www.proventustrade.hu

Levelezési cím: 2943 Bábolna, Pf. 50
Telefon: +36-34/568-078, fax: +36-34/568-079
E-mail: info@proventustrade.hu